

TOLNA MEGYEI
SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM

GINOP-6.2.3-17-2017-00038

Lemorzsolódás csökkentése a Szekszárdi Szakképzési Centrum tagintézményeiben

ZÁRÓTANULMÁNY

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

GINOP-6.2.3-17-2017-00038

Lemorzsolódás csökkentése a Szekszárdi
Szakképzési Centrum tagintézményeiben

ZÁRÓTANULMÁNY

Projekt azonosítószáma: GINOP-6.2.3-17-2017-00038

Az Európai Szociális Alap támogatott projektje.

Előszó	5
I. A projekt indítása	6
II. A projekt célja, célcsoportja	6
III. Az elérendő célokhoz szükséges tevékenységek bemutatása	8
3.1. Helyzetértékelési tevékenység	8
3.2. Cselekvési terv kidolgozása	9
3.3. Indikátorok – pályázati vállalások a projekt indításakor	10
3.4. Intézményfejlesztési tevékenység	11
IV. A projektben megvalósított főbb tevékenységek, programelemek	20
4.1. Mérés – értékelés (MÉCS).....	22
4.2. Fejlesztés – differenciálás	30
4.3. Szociális hátrányok enyhítése, mentorálás.....	33
4.4. Intézményi környezeti (IKCS).....	40
4.5. Pályaorientáció, életút-építés, utánkövetés	44
4.6. (Tanórán kívüli) Közösségfejlesztő, közösségformáló tevékenységek	49
4.7. Humánerőforrás (pedagóguskultúra és módszertan) fejlesztése.....	52
4.8. IT - IKT fejlesztés.....	56
4.9. Nevelés-oktatás minőségének javítását szolgáló rendszerszemlélet kialakítása	61
V. Tananyag- és módszertani fejlesztések	62
VI. Prevenációs, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító program	63
VII. Az oktatás világból a munka világába való hatékony és eredményes átlépés támogatása	64
VIII. A projekt eredményei	65

8.1. Beruházások	65
8.2. Digitális Közösségi Alkotóműhely	66
8.3. Indikátorok és műszaki mutatók.....	67
IX. A projekt szakmai és pénzügyi lebonyolítása	74
9.1. A projekt szakmai lebonyolítása	74
9.2. A projekt pénzügyi lebonyolítása	74
X. A projekt fenntarthatósága	76
XI. A projekt résztvevői	77
Zárszó	78

**„Azokból a kövekből, melyek utunkba gördülnek, egy kis
ügyességgel lépcsőt építhetünk.”**

Széchenyi István

ELŐSZÓ

Nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy a GINOP 6.2.3-17-2017-00038 projekt zárótanulmányához néhány gondolatot megfogalmazzak.

A projekt a Szekszárdi Szakképzési Centrum valamennyi tagintézményére vonatkozóan vállalt olyan fejlesztéseket, célkitűzéseket, amelyek hozzájárultak a korai iskolaelhagyás visszaszorításához, a tanulók tanulmányi eredményeinek javulásához.

Azon felül, hogy a projekt keretében megvalósult fejlesztések segítették a szakképzés minőségének, hatékonyságának és eredményességének javítását, és azon felül, hogy egy sor kézzelfogható és számmal mérhető indikátort megvalósított a projekt, nagyon fontos eredménynek tartom, hogy a Centrum iskolái közösséget alkotva megtanultak szorosan együtt dolgozni. Különösen üdvözlöm azt, hogy újtára indult egy sor olyan pedagógiai innováció, amelyek nemcsak az iskolák falain belül működnek már, de a tudásmegosztások által a Centrum egészére is kiterjedtek. Mindazok a folyamatok, munkamódszerek, amelyek a projektben kezdődtek el, már a munkafolyamatainkba rutinként is beépültek, a létrejött partnerkapcsolatok pedig már szervezeten jelennek meg a mindennapjainkban. A legnagyobb sikernek azt tartom, hogy a projekt nagyban

hozzájárult ahhoz, hogy még inkább élhetőek és szerethetőek legyenek az iskoláink.

Köszönöm a projekt vezetésének a célok megvalósítása iránti messzemenő elkötelezett tevékenységét. És köszönöm annak a több mint száz kollégámnak a munkáját, akik a sikeres megvalósításában közreműködtek.

Sikeres projektzárást kívánok!

Szekszárd, 2020. október 12.

Csapó Gábor Tibor
főigazgató
Szekszárdi Szakképzési Centrum

I. A PROJEKT INDÍTÁSA

A projekt előzménye

Az Európai Unió Tanácsa 2011-ben Ajánlás fogadott el a korai iskolaelhagyás csökkentését célzó szakpolitikákról. A tanácsi Ajánlás felhívja a tagállamok figyelmét arra, hogy **azonosítsák a végzettség nélküli iskolaelhagyást előidéző társadalmi és oktatási tényezőket, folyamatosan figyeljék a leginkább veszélyeztetett célcsoportok tanulási pályáját, építsenek ki korai jelzőrendszert a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése céljából, és dolgozzanak ki specifikus beavatkozásokat azok számára, akik ezek nélkül biztosan kihullanának az oktatási rendszerből. Végül legyenek olyan kompenzáló, második esély programjaik, amelyek a nappali tagozatos, iskolarendszerű oktatásból már kimaradtak számára biztosítják a foglalkoztathatósághoz szükséges készségek, képességek elsajátításának esélyét.**

A projekt háttere

A végzettség nélküli iskolaelhagyók arányának csökkentésére irányuló EU 2020 stratégia célkitűzéséhez kapcsolódva hazánk – más európai országhoz hasonlóan – a végzettség nélküli iskolaelhagyók arányának 10%-ra csökkentését vállalta 2020-ig.

A Szekszárdi Szakképzési Centrum a GINOP-6.2.3-17-2017-00038 azonosító számú „**Lemorzsolódás csökkentése a Szekszárdi Szakképzési Centrum tagintézményeiben**” című pályázati projekt keretében kiemelten foglalkozik ezzel a célkitűzéssel.

A 21. század oktatási rendszerében **meg kell teremteni minden tanulni vágyó diáknak az iskolai végzettség megszerzésének lehetőségét, kiemelt prioritással kell törődni a korai iskolaelhagyók visszavezetésével az iskola világába.**

Az intézkedések, tevékenységek kiemelt célja a **végzettség nélküli iskola elhagyók számának csökkentése, a szakképző intézmények kulcskompetencia-fejlesztő kapacitásainak megerősítése, az alapkészségek fejlesztésére alkalmas eszközrendszer fejlesztése, a szakképzés eredményesebbé tétele, az iskolai teljesítmény növelése, az egész életen át tartó tanulásra való képessé tétel érdekében** – összhangban a Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégiával, valamint a középfokú nevelésre, oktatásra vonatkozó 2016. évi ország specifikus ajánlásokkal.

II. A PROJEKT CÉLJA, CÉLCSOPORTJA

A projekt általános célja

- (1) a végzettség nélküli iskolaelhagyás kezeléséhez helyi feltételrendszer kialakítása,
- (2) hozzájárulás a végzettség nélküli iskolaelhagyók, azaz a korai iskolaelhagyók, lemorzsolódók országosan mért arányának 10 % alá csökkentéséhez,
- (3) a szakképzésben tanulók végzettségi szintjének növelése és továbbtanulási esélyeik javítása,
- (4) a HÍD programban, illetve a szakképzésben tanulók alapkészségeinek fejlesztése,

- (5) a szakképzés eredményesebbé tétele,
- (6) az iskolai teljesítmény növelése,
- (7) az egész életen át tartó tanulásra – ennek részeként az érettségi vizsgát adó képzésbe lépésre való képesség tétele.

A projekt konkrét célja

- (1) az alapkészségek fejlesztése céljából tanulócsoporthoz létrehozása és működtetése (a tanulói létszámunk legalább 5%-a számára, azaz minimum **250 tanuló** bevonásával),
- (2) a tanulócsoporthoz résztvevők tanulmányi eredményeinek javulása,
- (3) a középfokú végzettség nélküli tanulói jogviszony megszűnési számának csökkenése az adott évfolyamon belépők számához viszonyítva, az elmúlt évek romló tendenciájának megállítása, és javulás elérése,
- (4) a tananyagok alkalmazását célzó képzések biztosítása **86 fő** pedagógus számára, akik közül legalább 90%-uk (**77 fő**) sikeresen végzi el a képzést
- (5) LEGO robot pedagógiai program alkalmazásához szükséges tárgyi és humán infrastruktúra biztosítása,
- (6) Digitális Közösségi Alkotóműhely (DKA) kialakítása és működtetése, a szükséges tárgyi és humán feltételek biztosítása,
- (7) a helyzetértékelés alapján kialakított cselekvési terv kétévenkénti felülvizsgálata, annak érdekében, hogy időben alkalmazkodjunk a környezeti változásokhoz és biztosítsuk a hosszú távú célok megvalósulását.

A projekt célcsoportja

Az Európai Bizottság 2010-ben készült, a korai iskolaelhagyás mérséklését célzó dokumentuma alapján vannak olyan tényezők, amelyek teljesülése mellett a fiatalok jóval nagyobb eséllyel válnak a rendszer elhagyóivá.

A **projekt célcsoportjaként** ezeket a diákokat kívánjuk bevonni

- átlagnál alacsonyabb infrastruktúrájú településen élnek, **szociálisan és/vagy egészségügyileg hátrányos helyzetűek, alacsony iskolázottságú** családi háttérrel rendelkeznek;
- **hátrányos helyzetű kisebbségekhez** tartoznak (roma származás);
- a **sérülékenyebb csoportokba tartozók**, így az állami gondozottak, tinédzser korban szülővé válók, a sajátos nevelési igényű fiatalok;
- családtagjaikról kell anyagi vagy más értelemben gondoskodniuk;
- **alig kötődnek az iskolához** – pl. iskolakerülők, bomlasztó magatartásúak, magántanulónak váltak;
- **nincsenek iskolai sikereik, évismétlők.**

III. AZ ELÉRENDŐ CÉLOKHOZ SZÜKSÉGES TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA

3.1. Helyzetértékelési tevékenység

A projekt indításakor a GINOP-6.2.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosító számú kiemelt projektjében kidolgozott módszertan, elvárások, alapelvek alapján **elkészült a szakképzési centrum és tagintézmények helyzetelemzése.**

A Szekszárdi Szakképzési Centrum célja, hogy mint a térség egyik legnagyobb befogadó intézménye, **minél több, 25 év alatti tanulót bevonjon az iskolarendszerű oktatásba és eredményesen eljuttassa őket a szakmai végzettség vagy érettségi megszerzéséig.**

Iskolái fogadják be többségében azokat a tanulókat is, akik középiskolai tanulmányaikat más intézményekben, iskolatípusban az előző tanévek során már megkezdték, de azt különböző okokból nem tudták teljesíteni (alul teljesítő, vagy korábban kimaradt tanulók). A centrum égisze alatt működő iskolák diákjainak jelentős hányadát teszik ki a kiemelt figyelmet igénylő, tanulási nehézséggel vagy zavarral küzdő tanulók, akiket a környező általános iskolák szinte minden esetben előbb-utóbb ide „irányítanak”.

Az iskolai lemorzsolódást tagláló számadatok, ill. hatékonysági vizsgálatok ismeretében a projekt indításakor megállapításra került, **a tényleges inkluzív nevelés-oktatásra az állami oktatási ellátórendszer jelenlegi formájában nem kellő mértékben felkészült.**

Az utazó szakember-szolgálat a középfokú nevelés-oktatás során már nem képes a szükséges fejlesztési igényeket kielégíteni, **az is-**

kolai szervezeti keretek közötti fejlesztés pedig különböző okokból (elsősorban a tárgyi és személyi feltételrendszer hiányából) **szintén nem megoldott**, így nem meglepő, hogy kiemelt figyelmet igénylő tanulók koncentrált szakképző iskolákba tömörülése és lemorzsolódása jóval magasabb, mint kortársaiké.

Az erősen szelektáló oktatási rendszer kihatásaképp **a szakmai utánpótlást szorgalmazó képzések területén gyakran a leggyengébb képességű, illetve leghátrányosabb helyzetű tanulókat tömöríti magába** a centrum.

A tagintézmények oktatói nap mint nap megtapasztalják, hogy a középfokú intézmények sorában **a szakképző iskolák lettek egyre inkább színterei a szociális, társadalmi, gazdasági nehézségekkel küszködő családokban** (magas munkanélküliség, kevés munkalehetőség, megélhetési problémák, romló családi, és egészségügyi háttér, csonka-és mozaik családok magas száma, kisebbségek elkülönülése) élő diákok oktatásának.

Ezek a tanulók számos esetben **a megelőző iskolafokban kialakult tanulmányi kudarcral és/vagy a tanuláshoz szükséges alapvető kompetenciák hiányával** (beilleszkedési, tanulási, magatartási, nehézséggel, sajátos nevelési igénnyel) küszködve kerülnek az intézménybe, ami tovább nehezíti számukra az iskolatípusok közti átmenetet, az iskolai beilleszkedést, tanulmányi előmenetelt.

Az intézményi adatok alapján megállapítható, hogy a szakképzésben tanulók általánosságban gyengébb tanulmányi eredményekkel, ebből adódóan a tanulói összlétszámmal összevetve magasabb évis-méltési aránnyal rendelkeznek.

3.2. Cselekvési terv kidolgozása

A projekt második fázisában a GINOP-6.2.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosító számú kiemelt projektjében kidolgozott módszertan, elvárások, alapelvek alapján **elkészült a centrum szintű cselekvési terv, valamint a helyzetelemzésre épülő tagintézményi szintű (helyi) intézkedési tervek.**

A GINOP 6.2.3-17-2017-00038 számú pályázat megvalósításával a Szekszárdi Szakképzési Centrum célja, hogy **tanulóik lakhelytől, szociális, családi, anyagi háttértől függetlenül, a térség más középfokú nevelési-oktatási intézményeivel összevetve, azonos színvonalon, azonos tárgyi és személyi feltételek mellett vehessék igénybe a közoktatási és szakképzési szolgáltatásaikat.**

A Cselekvési terv elkészítéseinek szempontjai:

- minden továbbtanulni szándékozó diák számára **legyen lehetőség a minőségi oktatáshoz, neveléshez való hozzáférés;**
- **a végzettség nélküli iskolaelhagyás mutatói csökkenjenek;**
- **az alacsony teljesítményt nyújtó tanulóknak biztosított legyen a felzárkóztatás, hátránykompenzálás**
- **valamint, hogy a tanulók olyan képességek, készségek birtokába kerüljenek, melyekkel hatékonyan készülhetnek fel a munkaerő-piac elvárásaira, az élethosszig tartó tanulásra, az önálló életkezdesre.**

A projekt célcsoportja az intézményen belül minden pedagógus, oktató, dolgozó, illetve diák, hiszen valamennyi iskolai szereplő

részesül a projekt keretében megvalósuló fejlesztések eredményeiből, hasznosulásából.

A Szekszárdi Szakképzési Centrum felismerte, hogy az elmúlt évtizedek pedagógiai szemlélete már nem képes megteremteni a különböző nehézségekkel küszködő tanulók eredményes előrehaladását, ezért többek közt az alábbi intézkedéseket kívánta a projekt során véghez vinni:

- Az intézmények a tanórák során a **megújuló tárgyi eszközrendszerrel** hangsúlyosabban építkezzenek a modern infokommunikációs társadalomba felnövő nemzedékek érdeklődésére, életkori sajátosságaira.
- A pedagógusaikkal szemben elvárásként fogalmazzák meg a **korszerű tanítási módszerek, munkaformák** alkalmazását, támogassák szakmai előre lépésüket, fejlődésüket.
- Az **intézményi szabályozó dokumentumok felülvizsgálásával, kiegészítésével, átdolgozásával** a jogszabályi változások és megnövekedett partneri igények (szülők, diákok, duális képzőhelyek) mellett a korábbi tanulási lemaradások kompenzálására is keressék a tanügy-igazgatási megoldásokat.
- Kezdeményezzék rendszerszerű **intézményfejlesztési tevékenység** kidolgozását és bevezetését
- Alakítsák ki és működtessék a támogató **szakmai szolgáltatási rendszert**

A projekt keretében induló **szemléletformáló programmal**, ezen belül a **pedagógiai munka, és az intézményi folyamatok átalakításával, fejlesztésével** a Szekszárdi Szakképzési Centrum a tanulók

eredményes nevelését-oktatását, tanulmányi, szakmai előmenetelüket, életkezdési esélyeik növelését kívánta támogatni, így **biztosítva a tanulók hátránykompenzációját, esélyegyenlőségük növelését.**

A projekt segítségével az oktatói testületek a **már jól működő intézményi gyakorlatokat** kívánták tovább fejleszteni, gazdagítani, illetve olyan új **tanórai és tanórán kívüli tevékenységeket**, programokat kívántak szorgalmazni, amelyek **egyéni és közösségi szinten** segítik elő a **diákok személyiségének fejlődését**, a tanulók nevelési-oktatási szintjének javulását, a tanulói motiváltság fokozását, a diákok iskolai és osztályszintű beilleszkedését.

A pályázattal számos pozitív iskolai programelem (gólyatábor, határon túli és külföldi iskolai testvérkapcsolatok erősítése, külföldi szakmai gyakorlat, üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás, színházlátogatás, nyelvtanulás) megvalósítását tették lehetővé a szakképző intézmények minden tanulójuk számára, ezzel is **gyarapítva (szak) tudásukat, fejlesztve képességeiket, növelve önálló életkezdési esélyeiket.**

A projekt célja, **hogy az intézmény minden tanulója megkülönböztetés és kirekesztés nélkül, egymással együttműködve, a mindenkori fejlettségi szintjén, kompetenciáihoz és hozott kulturális értékeihez alkalmazkodva, individuális adottságainak megfelelő fejlesztésben részesüljön.**

A Szekszárdi Szakképzési Centrum hosszútávú célja olyan **differenciált nevelés-oktatás, képesség-kibontakoztató felkészítés erősítése**, amely minden tanuló számára optimális fejlesztést biztosít, figyelembe véve az egyéni különbségeket, a gyerekek személyi-

ségjegyeit, előzetes tudását, haladási tempóját, annak gyengébb és erősebb területeit.

A projekt megvalósításában közreműködő intézmények szakmai célkitűzése, hogy az iskolai rendszerben folyó szakmai képzés során tanulóikat eredményesen készítsék fel a szakmai és érettségi vizsgára, illetve emellett **kreatív, innovatív, a világra nyitott, egyéni teljesítményre és csoportmunkára egyaránt képes, korszerű, több területen is mobilizálható tudással rendelkező, a munkaerő-piacon talpon maradni képes szakembereket képezzenek**, akik tisztában vannak saját értékeikkel, tisztelik a hagyományokat és hasznos tagjai a magyar társadalomnak.

3.3. Indikátorok – pályázati vállalások a projekt indításakor

A középfokú végzettség nélküli lemorzsolódás mértéke a nappali képzésben a 2019/2020. tanév végére (%; tervadat)	9,76 %
Tanulmányi eredmény, pályázati vállalás a 2019/2020. tanév végére (nappali képzésben)	3,40
A pályázati programba bevont tanulók sikeresen teljesítik a tanév követelményeit (250 tanulóból centrum szinten)	80%
A pályázati programba bevont kollégák sikeresen teljesítik a tanfolyam követelményeit, ezt alátámasztva a képesítést, részvételt igazoló tanúsítvánnyal.	90%

3.4. Intézményfejlesztési tevékenység

A projekt fontos támogató eleme az intézményfejlesztés. Az **intézményfejlesztésre irányuló tevékenységeket** rendszerbe foglaltuk a projektmegvalósítás időszakában.

a) A folyamat során megtörtént az **intézményi szabályozó alapküldokumentumok** (SZMSZ, pedagógiai program, házirend) **felülvizsgálata**, szükséges szintű **módosítása** a végzettség nélküli iskolahagyás hatékonyabb kezelése, valamint a centrum szintű cselekvési terv megvalósítása érdekében.

A tagintézmények a **szakmai programjukba beemelték** azokat a **támogató szakmai tevékenységeket**, amelyek a projekt során a diákok iskolai lemorzsolódásának megakadályozása érdekében kifejlesztésre kerültek. A tevékenység-háló megvalósítását éves szinten a **tagintézményi munkatervben** ütemezik.

b) A projekt egyik alapköve, hogy az **alapkészség-fejlesztésre** a programban résztvevő tagintézmények intézményi szintű megoldási tervet dolgoztak ki és valósítottak meg.

Az alapkészség-fejlesztéshez kapcsolódó szakmai elvárások a **Fejlesztés-differenciálás** terület működtetésén belül valósultak meg.

A **Fejlesztés-differenciálás** terület főbb elemei:

- A lemorzsolásban veszélyeztetett, különböző okokból alulfejlesztett tanulók felzárkóztatása **kiscsoportos fejlesztő foglalkozások** keretében.
- A hátrányos helyzetű, illetve BTMN-es és SNI-s tanulók **integratív, inkluzív nevelés-oktatásának** kiemelt támogatása.

- Alap- és kulcskompetenciák területén megmutatkozó hiányosságok **eredményes pótlása** - kompetencia alapú oktatás támogatása.
- **Professzionális kompetenciák** megalapozása és fejlesztése.
- **Tanulás tanítása, támogatása.**
- **Tanulói érdeklődés, motiváció** felkeltése, fenntartása.
- **Az élethosszig tartó tanulásra való felkészítés.**

c) A centrum intézményeire vonatkozó **komplex pedagógiai-módszertani fejlesztések** kerültek kidolgozásra és megvalósításra.

A projektelváráshoz kapcsolódó területek:

- **Mérés-értékelés**
- **Mentorálás, szociális hátrányok enyhítése**
- **Pályaorientáció, életút-építés, utánkövetés**
- (Tanórán kívüli) **Közösségfejlesztő, közösségformáló tevékenységek**

A **Mérés-értékelés (MÉCS)** terület működtetése a **szakmai munka hatékonyságának, eredményességének növelését kívánta szorgalmazni**, az iskolai munka során keletkező indikátorok alapján.

A **Mérés-értékelés** terület főbb elemei:

- **Bemeneti mérés** - Tanulási eredmények diagnosztikus mérése.
- A **tanítás és a tanulás folyamatáról informáló** (formatív) értékelés.
- **Kimeneti mérés** - szummatív (lezáró, minősítő) mérés, a tudás globális értékelése.
- **Szakmai munka hatékonyságának, eredményességének értékelése** az iskolai munka során keletkező indikátorok alapján, többek között:
  - ◆ az országos kompetenciamérések eredményei,
  - ◆ az érettségi és szakmai vizsga eredményei,
  - ◆ nemzetközi tesztek (pl. PISA, PIRLS, TIMSS) eredményei,
  - ◆ a tanulmányi és egyéb versenyek eredménye,
  - ◆ nyelvvizsga eredmények,
  - ◆ a továbbtanulás eredményei,
  - ◆ egyéb hozzáadott pedagógiai érték.

A lemorzsolódás megelőzése érdekében a **Mentorálás, szociális hátrányok enyhítése** intézményi rendszerének kiépítése nagyon fontos lépés volt a projekt szakmai kivitelezésében. A terület kiemelt elvárásként a **tanulók iskolai előmenetelének nyomon követését, képességeinek lehető legnagyobb mértékű fejlesztését** fogalmazta meg a **személyre szabott egyéni bánásmód, folyamatos mentorálás segítségével** az iskolai tanulmányok ideje alatt. A

terület sarkalatos pontja az **eltérő kulturális, családi tőkéből adódó különbségek mérséklése**.

A **Mentorálás, szociális hátrányok enyhítése** terület főbb elemei:

- **Családi háttér felderítése - a tanulók eltérő családi háttérből adódó szelekciós hatás csökkentése.**
- **A tanulók élményvilágának gazdagításával** a tanulók szociális, biológiai és pszichológiai okokból eredő hátrányainak enyhítése, valamint az iskolához, közösséghez kötődés támogatása (sport-, kulturális, szabadidős, valamint szakmaorientált programokon, tanulmányi kirándulásokon, színházlátogatásokon keresztül).
- **Magyarország nevezetességeinek és környezeti, természeti értékeinek megismerése, a szabadidő hasznos eltöltésének lehetősége saját tapasztalatszerzés útján.**
- **Transzverzális kompetenciák fejlesztése:**
  - ◆ a tanulók érzelmi biztonságának megteremtése,
  - ◆ a tanulók énképének, identitásának és önbizalmának fejlesztése,
  - ◆ a tanulók önállóságának és akarati fejlődésének támogatása,
  - ◆ a tanulók kommunikációs készségeinek fejlesztése,
  - ◆ a tanulók rendre és fegyelemre szoktatása, empátiájuk, toleranciájuk, szociális érzékenységük fejlesztése,
  - ◆ a közösségért való felelősségérzet és cselekvési készség fejlesztése,

- ◆ együttműködési és konfliktuskezelési képességük fejlesztése,
- ◆ a világ iránti nyitottság, érdeklődés felkeltése és fenntartása,
- ◆ a kérdezés és a kritikai gondolkodás képességének fejlesztése,
- ◆ a munkaerő piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodóképesség kifejlesztése,
- ◆ a tevékenységek és feladatok céljának tudatosítása a diákokban.
- **Esélyegyenlőség** biztosítása a tanulásban akadályozott diákok számára.
- **Mentálhigiéné és prevenció.**
- A **környezet- és egészségtudatos magatartás** megalapozása, erősítése.

A **Pályaorientáció, életút-építés, utánkövetés** terület a továbbtanulást támogató szakmaválasztás mellett a korábban elszenvedett tanulási kudarcot magában hordozó gyermekek felkarolását szorgalmazta.

A **Pályaorientáció, életút-építés, utánkövetés** terület főbb elemei:

- Éves szakmaválasztás felismerését követő **pályatanácsadás**, valamint átjárhatóság biztosításával pályakorrekció.
- **Pályaorientáció**, a továbbtanulást támogató szakmaválasztás.
- Pályakorrekció **második esélyt teremtő tevékenységek** keretében.

- Tudatos szakmai **életpálya-építés.**
- A **motiváció növelése** a szakképesítés megszerzéséhez.
- Végzett diákok életpályájáról szerzett információk alapján **hatásvizsgálat.**
- **Szakmai együttműködések** erősítése az szakképzésen résztvevő szervezetekkel (iparkamarák, gyakorlati helyek, cégek, vállalkozások).

A **Tanórán kívüli közösségfejlesztő, közösségformáló tevékenységek** a lemorzsolódásban veszélyeztetett diákok tanuláshoz, iskolához való viszonyának javítását kívánták szolgálni. Az iskolákkal szemben támasztott elvárások között sarkalatos pont, hogy az iskola ne csak oktasson, hanem neveljen is. Az **iskolai szocializáció, közösségi és társadalmi integráció** ösztönzésének legfőbb eszközei a **szabadidő intézményi keretek közötti hasznos eltöltése, a tanulók élménytárházának gazdagítása** a művészet, kultúra, sport, szabadidős és tanulmányaikhoz kapcsolódó **tanórán kívüli tevékenységek** (kreatív délutánok, intézményi programok, iskolai foglalkozások, tevékenységek) végzése, ezzel kapcsolatos programokon való részvétel.

A **Tanórán kívüli közösségfejlesztő, közösségformáló tevékenységek** terület főbb elemei:

- **Befogadó iskolai légkör**, baráti támogató iskolai környezet megszilárdítása.
- A **belső iskolai kapcsolatok hatékony ápolása, az intézményi közösségek közösségformáló hatásának** kiaknázása különféle rendezvények keretében.

- A közösségi szabályok és az életkornak megfelelő elvárások tudatosítása.
- **Tehetség gondozás** - a különféle típusú tehetségek korai felismerése és hatékony támogatása.

d) A projekt keretében **a szakterületi együttműködések bővítése, elmélyítése** kiemelt tevékenységi területnek bizonyult.

Az **Intézményi környezet (IKCS)** területen folyó munka kifejezetten **a centrum és tagintézmények szűkebb és tágabb partnereire irányult**, azzal a szándékkal, hogy a velük történő **együttműködések szorosabbá tételével, kapcsolati háló bővítésével az intézményi támogató rendszer erősödjön.**

A terület működtetése több cél megvalósulását is szolgálja:

- A tanulóink részvételével megvalósuló programok, rendezvények segítségével **a helyi közösség érzékenyítése** a tanulóink elfogadására.
- A **tanulók érzékenyítése** a különböző okokból segítségre szoruló tanuló társaik iránt.
- **Toleranciára nevelés, érzékenyítés** a fogyatékossgal élők, ill. különböző kisebbséghez tartozó diákok iránt.

Az **Intézményi környezet** kiemelt eleme **a szülők bevonása és bekapcsolódása** az intézményi életbe:

- az egyedi kulturális és szociális jellemzők figyelembevétele,
- szocializációs feladatok átvállalása a családoktól a gyerekek érdekében,
- segítségnyújtás a családoknak a problémáik megoldásához,

- a tanulók otthoni életkörülményeinek, szokásainak megismerése,
- partneri együttműködés a szülőkkel a tanulók nevelése során,
- az egyéni képességek személyre szabott, differenciált fejlesztése,
- híd építése a családok és az intézmény értékvilága, kultúrája között.

A legfontosabb partnereink:

- ifjúságvédelmi szervezetek, mint a gyermekvédelmi szolgálatok, szociális munkások,
- szakmai szervezetek, mint a szakértői bizottságok, nevelési tanácsadók,
- gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, iskolapszichológusok,
- védőnők, iskolaorvosok,
- kulturális szervezetek, mint a múzeumok, könyvtárak, művelődési központok
- alapítványok, egyesületek,
- települési önkormányzatok,
- kormányhivatalok,
- katasztrófavédelem, rendőrség,
- környező gyakorlati helyek, cégek, vállalatok.

ce) A **szakmai műhelyek, programok megvalósítása, jó gyakorlatok disszeminációja, tudás- és tapasztalatmegosztás** az intézményfejlesztés egyik meghatározó eleme.

A projektelváráshoz kapcsolódó területek:

- **Humánerőforrás (pedagóguskultúra és módszertan) fejlesztése**
- **IT - IKT fejlesztés**

A **Humánerőforrás (pedagóguskultúra és módszertan) fejlesztése** a szervezeti kultúra fejlesztésére összpontosít a változó igények figyelembevételével.

A **Humánerőforrás (pedagóguskultúra és módszertan) fejlesztése** terület főbb elemei:

- Tudatos **humán-erőforrás tervezés**:
  - ◆ A nevelőtestületi tagok **szakmai felkészültségének növelése**.
  - ◆ Pedagógus munkatársak **hatékony kiválasztása és betanítása**.
  - ◆ Pedagógus **beválás-vizsgálat** alapján a humánerőforrás-menedzsment optimalizálása.
  - ◆ **Pedagógus-kiégés** megakadályozása.
- **Továbbképzések** tudatos tervezése innovatív pedagógiai-módszertani eljárások megismertetése érdekében.
- **Jó pedagógiai módszerek, gyakorlatok megismerése** – ösztönzés a tanulók egyedi fejlődéséhez jobban idomuló tanulási folyamatok kialakításához.

- A nevelőtestületi tagok szakmai felkészültségének növelése érdekében folytatott **ismeretbővítő, készségfejlesztő tevékenységek** pl.: hospitáció, képzés, továbbképzés, konferencia, belső és külső tudásmegosztás.
- A motivált **pedagógusok fejlődési, önképzési igényeinek támogatása**.
- **Horizontális és vertikális tanulás** ösztönzése.
- Pedagógus kollégák **IKT felhasználói ismereteinek bővítése számítógéppel támogatott oktatással**; hagyományos tanulási folyamat számítógépes oktatással való kiegészítése.
- Szakmai fejlődés támogatása, szakmai **motiváció növelése**.
- A **tantestületen belüli együttműködés** erősítése a problémák megoldása érdekében.

Az **IT - IKT fejlesztés** a 21. századi, korszerű nevelési-oktatási rendszerhez elengedhetetlen, a szakmai megújulás nélkülözhetetlen komponense.

Az IT - IKT fejlesztés terület főbb elemei:

- **Központi** (és intézményi), **egységes nyilvántartás** feltételrendszerének megteremtése.
- Intézményi információs rendszer és kontrollring megfelelő **informatikai támogatása, információkhoz való hozzáférés növelése**.
- A **digitális eszközhasználat** készségeinek fejlesztése a tanulói életkornak megfelelően.
- **Infokommunikációs technológiával (IKT) támogatott oktatási módszerek** adaptálása és elterjesztése az oktatás min-

den szintjén, pl.: CBT (computer based teaching) – számítógéppel segített tanítás.

- **Tananyag-szerkesztő** (authoring tool) alkalmazások a digitális tananyagok előállítására alkalmas segédeszközök megismerése és alkalmazása a szakképzési tartalmak korszerű közvetítése érdekében.
- **eLearning** - Önálló, vagy mentorált tanulási folyamatok erősítése, amelyek lehetővé teszik az egyénre szabott, helytől és időtől független tanulást.
- Az oktatás módszertani fejlődéséhez szükséges eszközök fejlesztése és biztosítása - nagyságrendekkel több **tan- és háttéranyag elérhetővé tétele**.
- **Tudásbázisok** (digitalizált tananyagok) elektronikus hozzáférhetőségének lehetővé tétele, pl.: az idegen-nyelvi készségek elsajátításának támogatásához.
- A **multimédia** eszközrendszerének megteremtése, hatékony kihasználása.
- **Időtálló tananyagok, műveltségterületek** létrehozása, tananyagok újrahasznosíthatósága.
- **Kiszolgáló szolgáltatások** mennyiségének és minőségének fejlesztése (tanulói ügyintézés, vizsgajelentkezés, oktatási tananyagok elérése stb.).

f) A **második esély típusú tevékenységek és programok** megvalósítása a centrum több tagintézményében a nevelés - oktatás szerves részét képezik.

Több szakképző intézményünk a szociális, társadalmi, gazdasági nehézségekkel küzdő családokban felnövő, alul teljesítő diákság oktatásában vállalt szerepen túl, egyéb tevékenységek és programok segítségével tevékenyen **kívánja segíteni az oktatási rendszerben elakadt tanulók pályakorrekcióját, vagy kihullott iskolaelhagyók visszavezetését a legalább egy szakképesítés megszerzése érdekében.**

Az ún. **második esély típusú tevékenységekben és programokban** érintett intézmények:

- Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma
- Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma
- Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája

A tagintézmények **többfajta képzési programmal kínálnak alternatívákat** a lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók segítségével, illetve az oktatási rendszert végzettség nélkül elhagyók visszavezetésében.

Az egyik ilyen törekvés az ún. **Orientációs Osztály indítása** azok számára, akik az általános iskolából kompetenciahiányokkal, bizonytalan szakmaválasztással lépnének be a szakképzésbe.

Az orientációs év szakmai tartalmát tekintve az alábbi modulokra koncentrálnak:

- **Jövőkép és életpálya** kialakítása
- Az **erősségek** felszínre hozása, **sikerélmény** megélése

- **Személyes kompetenciák** fejlesztése (problémamegoldás, kreativitás)
- **Társas kompetenciák** fejlesztése műhelygyakorlaton (kommunikáció, konfliktuskezelés)
- **Alapkompetenciák** fejlesztése (szövegértés, alapvető számolás, digitális kompetenciák)
- **Szaktmák, ágazatok megismerése** gyakorlati körülmények között

A tagintézmények a program segítségével aktívan kívánják segíteni a **tanulási kudarcral, pályamotiváció hiányával küzdők szakmai képzésbe történő bekapcsolódását. A képzés speciális szervezési feltételeivel, kompetenciafejlesztő elemeivel a hátránykompenzáció jegyében készíti fel a diákokat a duális szakképzésre, az oktatás és a munka világára.**

Fő elemei:

- 8-12 fő közötti csoportlétszámra, **projektfeladatok** kivitelezésére alapuló tanügyszervezés,
- **gyakorlati oktatási helyszínen** folyó oktatási tevékenység,
- **vállalatlátogatásokra, szaktmák kipróbálására épülő** szakmai orientáció,
- **felelősségvállalást növelő feladatokon, szituációkon** keresztül társas kompetenciákra építő nevelés,
- **manuális készségek fejlesztésére** fókuszáló kompetenciafejlesztés,
- a pedagógus fő tevékenysége az **egyéni törődés, mentorálás.**

A másik kiemelt program az ún. **Műhelyiskolák** elindítására irányul, ahol legalább egy **részsakképzéssel** lépnek ki azok a fiatalok, akiket eddig elveszített a szakképzés.

A műhelyiskola jellemzői:

- a **klasszikus iskolai (frontális tantermi) szituációtól eltérő képzési forma,**
- a munkaerőpiac által elismert, versenyképes **részsakképzéssel** fejezik be a tanulmányaikat a lemorzsolódással veszélyeztetett fiatalok,
- alakuljon ki **reális kép a munka világával,** az elérhető jövedelmekkel **kapcsolatban,**
- a klasszikus tanár-diák kapcsolat helyett **mester-tanítvány kapcsolat,**
- folyamatos **mentori támogatás,**
- A **személyes és társas kompetenciák fejlesztése** (problémamegoldás, kommunikáció),
- a **munkakeresés támogatása.**

Az műhelyiskola szervezésének keretei:

- 3 - 12 hónap közötti időtartam, **nem tanévhez kötött vizsgarend,**
- 8 - 12 fős csoportlétszám,
- **műhelykörnyezet,**
- az **elméleti ismeretek közvetítése a gyakorlati képzésbe ágyazva valósul meg,**

- **felelősségvállalást növelő feladatok, szituációkon keresztül** folyó oktatás.

Harmadik alternatívaként a centrum I. István szakképző intézményében az ún. **Dobbantó programot** indította be, amely az általános iskolát el nem végzők számára az alapkompétencia fejlesztést, a műhelyiskolába történő továbblépést, valamint alapfokú végzettség megszerzésének lehetőségét biztosítja. A Dobbantó programban az vehet részt, aki tizenhatodik életévét már betöltötte, de alapfokú végzettséggel nem rendelkezik.

g) A projekt során centrum és tagintézményei a **pedagógiai támogató szakmai szolgáltatási rendszer** fejlesztésében is szerepet vállalt.

A nevelés-oktatás eredményességét és méltányosságát vizsgálva kiemelt prioritást élvező feladat az **SNI-s és BTM-s tanulók, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók problematikája.**

A terület főbb elemei:

- **Fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok, iskolapszichológusok és szociális munkások bevonásával, szakmai és osztályfőnöki mentorálással, egyéni törődéssel** a tanulók szociális háttérének feltérképezése.
- Az SNI-s és BTM-s tanulók fejlesztését tanulmányaik alatt **egyéni fejlesztési terv** alapján követik nyomon, mely igazodva a fejlődés egyéni tempójához 3 havi ciklusban készül.
- **Esetmegbeszélés, mediálás** a tanár–diák, és diák–diák közötti konfliktusok rendezése érdekében.

A megelőző iskolarendszerben keletkező hiányosságok pótlását a tanulók egyéni és **kiscsoportos foglalkozásai** biztosítják.

Támogató rendszerbe bevont kollégák száma (fő)	Fejlesztő pedagógus	Gyógypedagógus	Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős	Iskolapszichológus	Szociális munkás	Mentálhigiénés szakember	Iskolai szociális segítő	Bűnmegelőzési tanácsadó	Védőnő	Egyéb szakember
Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma		1		1	1				1	
Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma és Kollégiuma	1	1			1	1			1	
Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája		1	1	1	1		1	1	1	1

Támogató rendszerbe bevont kollégák száma (fő)	Fejlesztő pedagógus	Gyógypedagógus	Gyermek- és ifjúságvédelmi feladós	Iskolapszichológus	Szociális munkás	Mentálhigiénés szakember	Iskolai szociális segítő	Bűnmegelőzési tanácsadó	Védőnő	Egyéb szakember
PTE Kelemen Endre Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola					1				1	
Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma		3			2				1	4
Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája					1				1	
Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája		1			1			1	1	2
Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	1	2			1			1	1	
Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma				1	1				1	
Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája		1	1	1	1				1	1
Összesen:	2	10	2	4	11	1	1	3	10	8

h) A tehetséggondozáshoz kapcsolódó tevékenységek

A **Tanórán kívüli közösségfejlesztő, közösségformáló tevékenységek** keretén belül a tagintézmények, mint szakképző iskolák **kiemelten a mesterségbeli tehetség támogatását** szorgalmazzák.

A terület főbb elemei:

- **Tehetségazonosítás** - a különféle típusú tehetségek korai felismerése
- **Tehetséggondozás** - a különféle típusú tehetségek hatékony támogatása
- **Sport-, kulturális és tanulmányi versenyekre való felkészítés és részvétel**
- **Erasmus+ külföldi szakmai gyakorlatok megvalósítása**

i) A **vezetői készségek fejlesztését támogató akkreditált képzések**

Megvalósult képzések:

- GINOP-6.2.2-VEKOP-15-2016-00001 kiemelt projekt keretében **„Vezetői felkészítés a korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás kezelésére”** című pedagógus-továbbképzés valósult meg Szekszárdon, 2020. június 29 – 30. között.

IV. A PROJEKTBEN MEGVALÓSÍTOTT FŐBB TEVÉKENYSÉGEK, PROGRAMELEMEK

A pályázati munka alapját egy komplex **Cselekvési Terv** képezte, tagintézményi szintű megvalósulását **9 szakmai területen beindított projektszemlélet** biztosította:

1. Mérés – értékelés - (MÉCS)
2. Fejlesztés – differenciálás
3. Szociális hátrányok enyhítése, mentorálás
4. Intézményi környezet - (IKCS)
5. Pályaorientáció, életút-építés, utánkövetés
6. (Tanórán kívüli) Közösségfejlesztő, közösségformáló tevékenységek
7. Humán erőforrás (pedagóguskultúra és módszertan) fejlesztése
8. IT - IKT fejlesztés
9. Nevelés-oktatás minőségének javítását szolgáló rendszer-szemlélet kialakítása

A centrum tagintézményei **a szakmai szabályozó dokumentumokat éves szinten felülvizsgálták/felülvizsgálják, és szükség szerint kiegészítik, módosítják** annak érdekében, hogy:

- centrum és tagintézményi szinten is **proaktív, innovatív tanulószervezetté** váljanak,
- **rendszer-szemléletű megközelítés** érvényesítésével a **folyamatokat**, tevékenységeket és azok eredményeit összefüggésükben, **a környezetükkel való kölcsönhatásukban vizs-**

gálják és ezt figyelembe véve jelölik meg a kitűzött cél eléréséhez vezető utat,

- hogy az **intézményi folyamatszabályozás** segítségével minden dolgozó számára **egyértelműek legyenek a szervezeti célok, szakmai elvárások, az azokhoz szükséges tevékenységsorozat, valamint az irányított folyamatok elvárt kimenete,**
- az iskola, mint szervezet az **intézményfejlesztés és változásmenedzsment** módszereinek érvényesítésével a **személyi és tárgyi feltételrendszer optimalizációját** valósítsa meg.

A kétéves projektmunka során **az intézményfejlesztésre irányuló programelemeket minden tagintézmény integrálta szakmai tevékenység-hálójába, ezek folyamatszabályozását a szakmai alapdokumentumok taglalják.**

Emellett **komplex fejlesztések** indultak az alábbi területeken:

- Az **oktatás világából a munka világába való hatékony és eredményes átlépés támogatása** a munkaerő-piaci kulcskompetenciák, a pályaválasztási tanácsadás, pályaszocializáció érdekében; a helyi **pályaorientációs programok** megvalósítása, **együttműködés a gazdasággal** a duális szakképzés minőségi fejlesztése érdekében
- **Drogprevenációs, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító program** kialakítása, működtetése
- Kompetencia alapú képzésekhez kapcsolódó **tananyagok/módszertanok adaptációja**
- Kompetencia alapú képzésekhez kapcsolódó **új tananyagok/módszertanok kidolgozása**

A projektben megvalósított főbb tevékenységek, programelemek	Ady	Apáczai	Bezerédj	Egészségügyi	Esterházy
		Minőségirányítási kézikönyvbe Önálló szabályzatként Szakmai programba	Minőségirányítási kézikönyvbe Önálló szabályzatként Szakmai programba	Minőségirányítási kézikönyvbe Önálló szabályzatként Szakmai programba	Minőségirányítási kézikönyvbe Önálló szabályzatként Szakmai programba
Mérés – értékelés (MÉCS)	X	X	X X	X	X
Fejlesztés – differenciálás	X	X	X X	X	X
Szociális hátrányok enyhítése, mentorálás	X	X	X X	X	X
Intézményi környezeti (IKCS)	X	X	X	X	X
Pályaorientáció, életút-építés, utánkövetés	X	X	X	X X	X
(Tanórán kívüli) Közösségfejlesztő, közösségformáló tevékenységek	X	X	X	X X	X
Humán erőforrás (pedagóguskultúra és módszertan) fejlesztése	X	X	X	X X	X
IT - IKT fejlesztés	X	X	X	X	X
Tananyag- és módszertani fejlesztések	X	X	X	X	X
Prevenációs, egészségmegőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító program	X	X	X X	X X	X
Az oktatás világából a munka világába való hatékony és eredményes átlépés támogatása	X	X	X	X	X

A projektben megvalósított főbb tevékenységek, programelemek	I. István	Magyar László	Perczel	Vályi	Vendéglátó
		Minőségirányítási kézikönyvbe Önálló szabályzatként Szakmai programba	Minőségirányítási kézikönyvbe Önálló szabályzatként Szakmai programba	Minőségirányítási kézikönyvbe Önálló szabályzatként Szakmai programba	Minőségirányítási kézikönyvbe Önálló szabályzatként Szakmai programba
Mérés – értékelés (MÉCS)	X	X	X	X	X
Fejlesztés – differenciálás	X	X	X	X	X
Szociális hátrányok enyhítése, mentorálás	X	X	X	X	X
Intézményi környezeti (IKCS)	X	X	X	X	X
Pályaorientáció, életút-építés, utánkövetés	X	X	X	X	X
(Tanórán kívüli) Közösségfejlesztő, közösségformáló tevékenységek	X	X	X	X	X
Humán erőforrás (pedagóguskultúra és módszertan) fejlesztése	X X	X	X	X	X
IT - IKT fejlesztés	X	X	X	X	X
Tananyag- és módszertani fejlesztések	X X	X	X	X	X
Prevenációs, egészségmegőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító program	X	X	X	X	X
Az oktatás világából a munka világába való hatékony és eredményes átlépés támogatása	X	X	X	X	X

4.1. Mérés – értékelés (MÉCS)

A GINOP-6.2.3 projekt egyik fő célkitűzése a **9. évfolyamos tanulók közül a lemorzsolódással veszélyeztetettek kiszűrése** az alap- és kulcskompetencia területeken, ezáltal megteremtve a beavatókötés lehetőségét a nevelés-oktatási folyamatokba a végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkentése érdekében.

A cél eléréséhez a tanulmányaikat a szakképzésben megkezdő tanulók körében tanév elején **központi bemeneti mérésre került sor az NSZFH GINOP 6.2.2. szervezetének irányításával.** A GINOP-6.2.2 projekt fő célja a tanuláshoz és a mindennapi életben szükséges tudáshoz nélkülözhetetlen képességek mérése révén a lemorzsolódással leginkább veszélyeztetett, szignifikánsan alul teljesítő tanulók kiszűrése volt. A kapott eredmények kiértékelésével kerültek meghatározásra a fejlesztés irányai, lehetőségei és az egyes területek súlyozása.

A projekt során az egyéves fejlesztési ciklusok a fejlődés mértékének meghatározása érdekében a mérés megismétlésével zárultak.

a) GINOP 6.2.2 országos mérések

A központi mérésekben a centrum tagintézményeiből a 2018/2019. és 2019/2020. tanévben belépő **9. évfolyamos szakgimnáziumi, szakközépiskolai és szakiskolai tanulók vettek részt.**

A GINOP 6.2.2 országos kompetenciamérés keretében történt:

- egy **diagnosztikus mérés**, amely felméri a tanulók előzetes tudását, készségeit, képességeit, amelyek szükségesek a további haladáshoz, illetve a szakmai ismeretek elsajátításához,
- a tanulók teljesítménye alapján **kiszűri a lemaradókat**, a későbbi mérések tájékoztatnak a fejlődés mértékéről,
- lehetőséget biztosít nemcsak a lemorzsolódásban veszélyeztetett, hanem a **kiemelkedően teljesítő diákok kiszűrésére**,
- **összehasonlítási lehetőséget ad** az ország különböző régióiban tanuló diákok, a szakképzési centrumok, a szakképző intézmények és az egy osztályban tanuló diákok teljesítményére vonatkozóan.

b) Mérendő készségek, képességek, vizsgált tudásterületek

A különböző kompetenciaterületeken elsajátítható **ismeretek, készségek** – és ezek háttérben rejlő képességek és attitűdök – számos tanulási helyzetben és összefüggésben **alkalmazhatók** különféle célok elérésére, **különböző problémák és feladatok megoldására**, ezért **több műveltségterülethez is köthetők.** Több kompetencia egymásba fonódik, részben fedik egymást, részben az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. **Hasonló egymásra épülés jel-**

lemzi a képességek kibontakoztatására, és a tanulás fejlesztésére irányuló célok, valamint az egyes műveltségterületek viszonyát.

Az országos és a nemzetközi méréseken a **matematika készség- és képességterületei, illetve a szövegértés kerültek a vizsgálatok középpontjába**, mert napjainkban az elsajátított eszköztudás ezen területei tekinthetők **a legfontosabbnak a mindennapi életben való boldoguláshoz**. Ezek azok a képességek, amelyek révén a tanulók valódi problémák és helyzetek megoldásában alkalmazni tudják a tanultakat, megállják a helyüket az iskolán kívül is.

A szakképzésben tanulók kudarcainak okai összetettek, de **egyértelmű összefüggés mutatható ki a lemorzsolódás és az érintettek alacsony szövegértési és matematikai eszköztudása között**. Az alapképességek szintje a szakképzésben tanulók esetében a legkritikusabb, ami már rövidtávon is veszélyezteti az ország munkaerőállományát meghatározó szegmens foglalkoztathatóságát.

A GINOP-6.2.2 kiemelt projekt célja az iskolaelhagyás elkerülése, valamint közvetve a fiatalok szakmához juttatása, ezért a kompetenciamérés a tanulási problémák okainak feltárására **koncentrál, és a tanuláshoz nélkülözhetetlen képességek mérésére irányul**.

A mérés három területe:

- az anyanyelvi kommunikáció,
- a matematikai kompetencia
- és a hatékony önálló tanulás kompetenciái.

Tekintettel arra, hogy a mérések célja egy meghatározott populáció adott időszakban történő mentális képességeinek minél pontosabb

feltérképezése, a **központi tesztek több területre is kiterjedtek**. Segítségükkel **azonosításra kerültek az esetleges kudarc okai, alapvető ismeretek, készségek, képességek hiányai**, illetve azon rendellenesen működő **kognitív funkciók**, amelyek fejlesztése **az ismeretek koherens és alkalmazható tudássá válásához nélkülözhetetlenek** és amelyeket a diákoknak leggyakrabban kell segítségül hívniuk tanulmányaik során, illetve a hétköznapi szituációkban, hogy meg tudják oldani a rájuk váró problémákat, és el tudjanak igazodni az információk sokaságában.

A megvalósult kompetenciamérés feladatai az anyanyelvi, a matematikai és a gondolkodási kulcskompetencia alapkomponeensei közül az alábbiakra terjednek ki:

- **anyanyelvi kommunikáció**: szókincs, olvasáskészség, szövegértés;
- **alapvető matematikai készségek**: számolás, **mértékegységváltás**, mennyiségi következtetések, becslés, mérés;
- **gondolkodási képességek**: rendszerezés, kombinativitás, induktív következtetés, problémamegoldás, kreativitás;
- **kommunikációs képességek**: grafikonok, táblázatok, ábrák értelmezése, ábrázolás, prezentáció, sík- és térbeli viszonyok, relációszókincs, szövegértelmezés.

A hatékony önálló tanulás kompetenciáinak komponensei közül a **figyelem** és az **emlékezet** mérésére került sor.

Az első mérés ideje: 2018. szeptember 25. (papíralapú).

Tanulók megoszlása a szakképzési centrumok szerint	Intézmény (db)	Osztály (db)	Tanulók száma (fő)	Megoszlás
Szekszárdi Szakképzési Centrum	10	47	998	2,2

Tagintézmények kódjai

Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma	3301
Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	3302
Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma	3303
Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	3304
Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája	3305
Szekszárdi SZC Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskolája és Kollégiuma	3306
Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma	3307
Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája	3308
Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája	3309
Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája	3310

Képzési típusok kódjai

Szakgimnázium	1
Szakközépiskola	2
Szakiskola	3

A Szekszárdi Szakképzési Centrum intézménye képzés típusonkénti eredménye	Matematika	Anyanyelv	Figyelem
Szakgimnázium	42,69%	80,30%	69,20%
Szakközépiskola	31,00%	70,65%	58,61%
Szakiskola	0,83%	30,44%	65,81%

A tagintézmények képzés típusonkénti eredménye	Tanulói létszám (fő)	Anyanyelvi teljesítmény átlaga	Anyanyelvi teljesítmény szórása	Matematika teljesítmény átlaga	Matematika teljesítmény szórása
01	Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma				
Szakgimnázium	19	81,13%	11,68%	52,98%	16,53%
Szakközépiskola	93	68,83%	14,52%	27,83%	16,53%
02	Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma				
Szakgimnázium	81	83,65%	10,81%	52,74%	19,13%
Szakközépiskola	37	72,95%	12,64%	31,44%	16,42%
03	Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma				
Szakgimnázium	148	79,41%	10,25%	42,93%	14,63%
Szakközépiskola	128	70,53%	18,36%	34,64%	15,11%
04	Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma				
Szakgimnázium	95	82,38%	8,80%	45,86%	15,76%

A tagintézmények képzés típusonkénti eredménye	Tanulói létszám (fő)	Anyanyelvi teljesítmény átlaga	Anyanyelvi teljesítmény szórása	Matematika teljesítmény átlaga	Matematika teljesítmény szórása
05	Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája				
Szakgimnázium	54	85,59%	11,03%	42,38%	16,095
Szakközépiskola	15	76,15%	13,17%	27,44%	12,71%
06	Szekszárdi SZC Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskolája és Kollégiuma				
Szakgimnázium	35	78,11%	10,41%	28,00%	15,02%
07	Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma				
Szakgimnázium	14	68,42%	11,83%	23,10%	8,91%
Szakközépiskola	70	68,81%	16,20%	28,02%	15,87%
08	Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája				
Szakközépiskola	59	64,64%	17,49%	26,86%	14,02%
09	Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája				
Szakgimnázium	29	68,78%	15,04%	26,44%	12,25%
Szakközépiskola	4	30,44%	13,08%	0,83%	1,44%
10	Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája				
Szakgimnázium	29	80,81%	10,38%	46,15%	19,71%
Szakközépiskola	88	73,31%	13,58%	30,81%	15,26%

A második mérés ideje: 2019. május 27-31. (online).

A tanulók megoszlása a megvalósulás eredményessége szerint intézményeként a 2. mérésben

Kód	Szakképzési Centrum neve	Tagintézmények száma (db)	Tanulók száma (fő)	Mérése eredményes (fő)	Mérése részlegesen eredményes (fő)	Mérése hibás (fő)
33	Szekszárdi Szakképzési Centrum	10	915	913	2	0

Intézményi és tagintézményi szintű matematika eredmények, azok változása

Tagintézmény kódja)	Mindkét tesztet megíró tanulói létszám (fő)	Matematika Teljesítmény átlaga (2018)	Matematika teljesítmény szórása (2018)	Matematika teljesítmény átlaga (2019)	Matematika teljesítmény szórása (2019)	Matematika teljesítmény változása 2018-
Szekszárdi Szakképzési Centrum	744	36,86%	17,70%	40,41%	16,20%	9,62%
01	78	34,59%	19,12%	38,21%	16,81%	10,46%
02	24	52,01%	23,06%	48,05%	14,28%	-7,62%
03	244	39,59%	15,74%	41,70%	15,81%	5,34%
04	88	46,10%	16,04%	47,49%	14,57%	3,02%
05	59	40,14%	16,80%	44,26%	16,69%	10,26%
06	30	26,11%	12,68%	26,72%	11,66%	2,33%
07	59	28,45%	16,21%	37,81%	18,34%	32,91%
08	39	26,07%	14,89%	32,01%	14,21%	22,79%
09	29	24,37%	14,63%	35,15%	16,42%	44,25%
10	94	34,15%	16,67%	38,98%	13,66%	14,16%

Intézményi és tagintézményi szintű anyanyelvi eredmények, azok változása

Tagintézmény kódja)	Mindkét tesztet megíró tanuló létszám (fő)	Anyanyelvi teljesítmény-átlaga (2018)	Anyanyelvi teljesítmény-szórása (2018)	Anyanyelvi teljesítmény-átlaga (2019)	Anyanyelvi teljesítmény-szórása (2019)	Anyanyelvi teljesítmény-változása 2018-
Szekszárdi Szakképzési Centrum	744	75,08%	14,87%	63,12%	10,02%	- 15,92%
01	78	71,93%	13,22%	61,59%	8,44%	-14,37%
02	24	82,79%	12,45%	69,94%	6,79%	-15,53%
03	244	75,45%	14,90%	62,04%	12,17%	-17,78%
04	88	82,58%	8,58%	68,99%	6,85%	-16,46%
05	59	81,08%	11,93%	67,23%	7,77%	-17,08%
06	30	77,03%	10,44%	62,52%	7,31%	-18,83%
07	59	69,72%	16,25%	61,53%	9,30%	-11,76%
08	39	61,57%	19,06%	56,74%	8,72%	-7,85%
09	29	65,99%	18,59%	59,24%	9,63%	-10,23%
10	94	75,11%	13,12%	62,45%	7,00%	-16,86%

A harmadik mérés ideje: 2019. szeptember 23-27. (online).

A Szekszárdi Szakképzési Centrum mérésbe bevont tagintézményeinek és	
A mérésen részt vevő intézmények száma:	9 db
Tanulók száma:	830 fő

Intézményi és tagintézményi szintű eredmények	Tanulók száma (fő)	Átlag Matematika	Szórás Matematika	Átlag Anyanyelv	Szórás Anyanyelv
Szekszárdi Szakképzési Centrum	830	30,89%	15,33%	72,04%	11,23%
01	91	25,91%	12,58%	69,12%	11,79%
02	113	36,27%	17,05%	73,22%	12,00%
03	208	33,16%	15,25%	72,91%	10,64%
04	90	40,00%	13,83%	77,68%	6,24%
05	75	33,46%	12,91%	76,25%	5,76%
07	90	23,96%	14,46%	69,45%	12,73%
08	28	16,41%	10,06%	65,64%	12,67%
09	23	28,26%	11,60%	70,25%	6,90%
10	112	26,00%	12,97%	68,32%	12,75%

A bemeneti mérési eredmények többségében azt mutatták, hogy a szakképzésbe bekapcsolódó tanulók jelentős része az alapkompenciák területein komoly hiányosságokkal fejezte be általános iskolai szinten tanulmányait, amelyek tovább görgetve a tanulók középfokú tanulmányai során komolyan megnövelik a tanulási kudarc, illetve iskolai lemorzsolódás esélyét.

c) Tagintézményi szintű szakmai munka

A Szekszárdi Szakképzési Centrum tagintézményei a mérés-értékelés területén a projekt előtt is rendelkeztek jó gyakorlatokkal, ugyanakkor a projekt megvalósítása során a centrum a tagintézmények mérés-értékelésének összehangolására, egységes szemléletmód megteremtésére irányuló fejlesztésekre fókuszált.

A centrum a központi méréseken kívül célként tűzte ki **saját mérési feladatbank felállítását, a projekt fizikai zárását követő beemeneti és kimeneti mérések szokásrendjének megteremtését, a tanulmányi munka során keletkező indikátorok hasznosítását a pedagógiai folyamatok tervezésekor és megvalósításakor.**

Tagintézményi szinten a mérés-értékelés terület működését a centrum szintű munkacsoport tag koordinálta.

A **mérési feladatbank elkészítése** három forrásból származó anyag segítségével történt:

- a mérés-értékelés centrum szintű **munkacsoportjának közös munkájával létrehozott** minta mérőanyagok hasznosítása,
- a központilag kiadott **GINOP 6.2.2 elektronikus mérési anyagok** felhasználása,
- illetve egyéb, a **tagintézmény saját fejlesztésű feladatsorainak** használata.

Ezek a feladatsorok (A, B, C, D stb. kombinációban) **szövegértést és matematikai kompetenciákat mérnek.**

A mérési rendszer **beépülése az intézmény működésébe:**

- Tantestületi értekezlet keretében **megbeszélés a mérések eredményeiről osztály szintű lebontásban.**
- Az osztályfőnökök a szaktanárokkal külön egyeztetnek, javaslatot adnak **fejlesztőcsoportok alakítására**, meghatározzák a résztvevők körét.

- A szaktanárok az eredményeket figyelembe veszik a **differenciálásnál, a felzárkóztatásnál és a mindennapi tanórai munkánál.**
- A fejlesztőtanárok, a gyógypedagógus, a fejlesztő szaktanár és a mentor az **egyéni fejlesztési terveket** és a megvalósítást ezen eredmények segítségével tervezik.
- A programba bevonandó diákok kiválasztásában egyéb feltételrendszer megléte mellett fontos szempont a mérési eredmény és az év végi vagy periódus végi mérések is, melyek megmutatják, **mennyit fejlődött egy tanuló a kérdéses területen az adott időszakban.**
- A mérés-értékelés eredményeinek hasznosítása a **pedagógiai folyamatok átalakításában** fontos szerepet játszik. A mérési és tanulmányi eredményeket felhasználjuk a nevelés-oktatás során minden szinten (munkaközösségi munkatervek, a tanmenetek, a fejlesztési tervek elkészítésénél).

A projektmunka során elvárásként fogalmazódott meg, hogy a nevelés-oktatás eredményességét mutató **tagintézményi adatok hasznosulása** a stratégiai és operatív tervezés során megvalósuljon, ennek rendszere az intézményi működés szerves részét képezze.

Módszerei:

- a **tagintézményi adatok gyűjtésére a tagintézmények készítsenek belső eljárásrendet,**
- a folyamatban a **szakmai munka hatékonyságának, eredményességének értékelése** az iskolai munka során keletkező indikátorok alapján történjen.

A szakmai munka tervezése a tanév elején, valamint annak értékelése félévkor és év végén szervesen foglalja magába a nevelés-oktatás eredményességét alátámasztó indikátorokat:

- országos kompetenciamérések eredményeit,
- érettségi vizsga eredményeit,
- szakmai vizsga eredményeit,
- nemzetközi tesztek (pl. PISA, PIRLS, TIMSS) eredményeit,
- tanulmányi és egyéb versenyek eredményeit,
- nyelvvizsga eredményeket,
- a továbbtanulás eredményei,
- egyéb hozzáadott pedagógiai értéket.

Amennyiben az indikátorok összehasonlítva más tagintézményekkel, illetve trendvizsgálat alapján nem megfelelőek, a **vezetőség intézkedési terv formájában beavatkozást kezdeményez az eredmények javítása, a folyamatok fejlesztése érdekében.**

Az év eleji és év végi méréseken kívül az **E-Kréta ESL modulja is rendelkezésünkre áll, hogy tanulóink iskolai teljesítményét követni tudjuk.** Az egységes intézményi mérés-értékelési rendszer kialakítását segítő műhelymunka során a tagintézmények áttekintették az E-Kréta értékelési lehetőségeit, illetve felülvizsgálták **saját Pedagógiai Programjukban az értékelés - minősítés szabályairól szóló fejezetet.** A továbbiakban minden félév és tanév végén a tagintézmények a statisztikákat áttekintik, a mutatókat értelmezik (kiugrások) és meghatározzák a fejlesztendő területeket tanulói, osztály, valamint intézményi szinten.

A digitális oktatás új dimenziókat adott a feladatok kiadásának, mérésnek és visszacsatolásnak egyaránt. A digitális oktatásban a feladatok kiosztása **több platformon lehetséges**, a kollegák ezen lehetőségekkel élnek, és folyamatosan fejlesztik módszereiket az alábbi alkalmazások segítségével:

- Teams Feladatok
- Google Classroom
- MS Forms
- Redmenta
- White Board

Intézményi jó gyakorlatok bemutatása

A mérés-értékelési rendszer kialakítása során arra törekedtünk, hogy a Centrumnak és az iskoláinak legyen **egy átlátható, indikátorokra épülő mérési rendszere**, amely nemcsak intézményi keretet ad a tanulói mérések elvégzésére, az iskolai eredményességi mutatók felhasználására, hanem segíti az intézményi és oktatói fejlesztési célok megfogalmazását, és egyben rövid-, közép- és hosszútávú szervezeti fejlesztések indítását.

A terület - iskolákban betöltött kiemelt szerepét jelzi, hogy - kilenc tagintézmény esetében a szakmai programban, egy tagintézményben (Esterházy) pedig önálló szabályzatban kerül szabályozásra. Több iskolában (Ady, Perczel, Esterházy) a mérési tevékenység ismertetésén túl a mérés-értékelés folyamat-szemléletű leírását is elkészítették.

A jövőre nézve a matematika és szövegértés terület méréséhez a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) által fejlesztett vagy az Országos Kompetencia Mérésre (OKM) alapozott mérőeszközök használata adott volt, de ezzel párhuzamosan saját kollégáinkat is igyekeztünk a területen módszertani megújulásra ösztökélni.

A kollégáink által készített feladatsorokkal

- közelíteni kívántuk egymáshoz a közismereti és szakmai tananyagtartalmakat, mert a mindennapi élet során sem elkülönülően, hanem egymásba folyva kerülnek elő,
- tudatosítani próbáltuk, hogy mennyire fontos az adekvát feladatmeghatározás a tanulói mérés-értékelések során.

A munkafolyamatban igyekeztük a kollégákat ösztönözni, hogy belső műhelymunkával alkossanak olyan feladatsorokat, amelyek elkészítése során egyrészt a testületeken belüli egységes követelményrendszer felé való elmozdulást, másrészt a mérőeszközök kialakításában történő gyakorlati tapasztalatszerzést erősítik.

1. A **bemeneti mérés** célja intézményi szinten a tanulók szakmatanuláshoz leginkább szükséges alapkompenciáinak (matematikai, szövegértés) mérése az egyéni és csoportos szintű fejlesztési lépések megtervezése érdekében.

A bemeneti mérések **javasolt lépései az intézmények számára** a fenntarthatóság, követhetőség érdekében:

- ◆ Mérések előkészítése (tárgyi és személyi feltételrendszer megteremtése)
- ◆ Mérések lebonyolítása

- ◆ Feladatlapon javítása, adatfelvitel
- ◆ Adatelemzés, értékelés
- ◆ Eredmények, értékelések az osztályban tanító pedagógusok közössége által, a fejlesztési tevékenységek egyéni és csoportos szintű meghatározása
- ◆ A fejlesztési tevékenységek pedagógusok szintjére bontása (melyik pedagógus, mikor és mit fejleszt).

2. Az iskolai mérési rendszer kötelezően megvalósítandó, de a megvalósítást tekintve szabadon választható eleme a tanulói, illetve csoportos szintű **fejlesztési tevékenységek előrehaladásának vizsgálata** (köztes mérések, vizsgálatok).

3. **Intézményi indikátorok és mutatók vizsgálata**

- ◆ ESL Kréta lemorzsolódási adatok vizsgálata (legalább kéthavonta),
- ◆ Központi mérések (félévente, évente),
- ◆ Tanulmányi és fegyelmi helyzetre vonatkozó adatok (legalább háromhavonta),
- ◆ Vizsgaeredmények (évente),
- ◆ Versenyeredmények (félévente),
- ◆ Pedagógusmunka értékelése ESL Fókusz alapján (félévente),
- ◆ Egyéb intézményi adatok (pl.: pályakövetés stb.)

4. A kimeneti mérés célja a fejlesztési tevékenységek eredményességének vizsgálata, visszacsatolás, ha szükséges korrekció.

4.2. Fejlesztés – differenciálás

A projekt ezen munkaterületének elsődleges célja a lemorzsolódás megelőzése érdekében a **kiscsoportos fejlesztés, differenciálás intézményi rendszerének kiépítése és eredményes működtetése volt**. Feladata volt még a különböző okokból alulteljesítő tanulók felzárkóztatása, a hátrányos helyzetű, illetve különleges bánásmódot igénylő BTM-es, SNI-s tanulók támogatása.

A szakmai megvalósítás során, a bemeneti mérések eredményeit

figyelembe véve a tagintézményeknek elsősorban az **alap- és kulcskompetenciák területén megmutatkozó hiányosságok eredményes pótlására, valamint a kompetencia alapú oktatás támogatására, a tanulás tanítására, a tanulói érdeklődés felkeltésére és fenntartására kellett fókuszálniuk.**

A fejlesztés fő elemei (differenciálás, az egyéni haladási tempó lehetőség szerinti figyelembevétele) megjelentek az intézmények napi oktató – nevelő munkájában, a programban résztvevő diákok életszerű példákon keresztül ismerhették fel, **az élethosszig tartó tanulás fontosságát.**

Az érdemi munka a **javítóvizsgára való nyári korrepetáló felkészítésekkel** kezdődött. A tanulók felkészítése kiscsoportos foglalkozások keretében, augusztus végén történt.

Szeptemberben a mérés-értékelés csoport által elkészített feladatsorokkal matematikából és szövegértésből bemeneti mérés lefolytatására került sor a 9. évfolyamos tanulók körében. A **mérések során gyengén teljesítő tanulók** az osztályfőnökök háttérinformációinak figyelembevételével lehetőséget kaptak a pályázati programban való részvételre, megtörtént a **delegálás a célcsoportba.**

Október elejére megalakultak a fejlesztő csoportok, ahol az érdemi munka elsősorban a hiányzó alap- és kulcskompetenciák pótlására törekvés jegyében zajlott. **Az iskolai szakmai munkát ezen a területen is centrum szintű csoporttag szervezte, irányította.** Fontos feladat volt – és továbbra is az marad – a **szövegértés fejlesztése**, hisz enélkül nem képes a tanuló a tananyag megértésére, elsajátítására, a tanév eredményes befejezésére. A teljesítmény növelése érdekében ezen tevékenység mellett különböző tanulástech-

nikák bemutatásával a **tanulás módjának elsajátítását** is meg kellett ismertetni a tanulók többségével.

A kiscsoportos foglalkozások, a tananyag gyakorlatias megközelítése, az érdekes és gyakran játékos feladatok, a személyre szabott haladási tempó hatékonyan szolgálták a leckék jobb megértését, sikerélményt nyújtottak az amúgy nehe-

zen motiválható diákoknak.

Az elért eredmények és a tanulók visszajelzései alapján a következő tanévben is **érdemes fenntartani ezt a gyakorlatot**, továbbra is ilyen módon hozzásegíteni a diákokat a tanév eredményes befejezéséhez, az érettségi és a szakmunkás bizonyítvány megszerzéséhez.

A koronavírus-járvány megfékezése érdekében **2020. március 16-tól tantermen kívüli, digitális oktatásra tértek át az iskolák**. A tanulók a tagintézmények által kialakított digitális oktatási rendszeren keresztül kapták meg a feladataikat, így a fejlesztés a körülmények ellenére biztosított volt.

Azon tanulók számára, akik ebben a munkában az informatikai háttér hiánya vagy egyéb nehezítő körülmény miatt nem vehettek részt az iskolák egyéb módon oldották meg az oktatási folyamatban való részvételt (eszköz kölcsönzés, tananyagok, feladatok nyomtatott formában való kiadása, megoldások rendszerbe történő feltöltésében segítség).

	Székességi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Székességi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma és Kollégiuma	Székességi SZC Bezerédi István Szakképző Iskolája	Székességi SZC Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Székességi SZC Esterházy Mihály Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Székességi SZC L. István Szakképző Iskolája	Székességi SZC Magyar László Szakképző Iskolája	Székességi SZC Percezel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Székességi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Székességi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája	Összesen (db):
2018/2019.	Fejlesztő csoportok száma: 43	25	20	8	11	10	8	15	9	26	175
	Fejlesztő tanárok száma: 28	19	15	7	11	10	8	11	10	9	125
	Fejlesztő órák száma: 889	707	500	300	400	400	400	500	600	500	5196
2019/2020.	Fejlesztő csoportok száma: 27	16	14	3	16	9	9	22	9	27	152
	Fejlesztő tanárok száma: 20	11	13	3	14	9	6	12	8	16	112
	Fejlesztő órák száma: 854	500	450	36	400	360	350	660	550	480	4640
	Összesen	1743	1207	950	336	800	760	750	1160	1150	9836

Intézményi jó gyakorlatok bemutatása

A tágan értelmezett iskolai fejlesztő tevékenységet meg kell hogy előzze a mérésre alapozott intézményi fejlesztés-tervező tevékenység leírása, kiemelten az alapkészségekre és a tanulási módszerek használatára.

A fejlesztés-differenciálás pillérei:

- **Mérés-értékelési rendszer** működtetése
- **Tanulásmódszertan**
- **Fejlesztő csoportok**
- Minimálisan a matematikai és szövegértési alapkészségek fejlesztésének tantervi megoldásai (de más alapkészségek is megjelenhetnek, pl.: informatika, idegen nyelv)

Mit lehet / érdemes szabályozni iskolai szinten a fejlesztés területén?

- Motiváció
- Tanulási szokások
- Figyelemfejlesztés
- Beszédfejlesztés
- Emlékezetfejlesztés
- Gondolkodás
- Manuális készségek

A fenti terület jó gyakorlatára javaslat a „**hálótervezés**” logikája (Ady).

A hálótervezés első fázisa a logikai tervezés, amelynek alapvető

funkciója a tervezés alapjául szolgáló háló elkészítése, melyhez szükség van a feladatok összességét tartalmazó úgynevezett tevékenységjegyzékre. A hálótervezés második fázisa az időtervezés, az adott feladat kezdési és befejezési időpontjának meghatározása,

A hálótervezés egyik eszköze az ún. GANTT diagram lehet (a bemutatott táblázat egy lehetséges sablon).

Tevékenységek (fejlesztési fókuszok)	Időtartam (hét)							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Motiváció	9. A	9. B	9. C					
Tanulás tanítása		9. A	9. B	9. C				
Figyelemfejlesztés			9. A	9. B	9. C			
Beszédfejlesztés				9. A	9. B	9. C		
Emlékezetfejlesztés					9. A	9. B	9. C	
Gondolkodás						9. A	9. B	9. C

A tagintézmények kivétel nélkül a szakmai programban szabályozzák a fejlesztés-differenciálás iskolai folyamatát.

Tagintézményenként a - 9. évfolyamra beiratkozott tanulólétszám függvényében – eltérő számú fejlesztőcsoport szerveződött a bemeneti mérések, egyéb szempontok figyelembevételével.

A fejlesztőcsoportok száma a projektidőszakban **43 (Ady) és 6 darab** (Magyar L.) között szóródott.

A *Vályi Tagintézményben* az iskolai fejlesztőcsoportok mellett gondoltak a kollégiumi intézményegységre is.

A kollégiumi fejlesztőcsoport elsődleges célját a következőkben fogalmazták meg: „...*célunk, hogy a tanulószobai felkészülést az egyéni megsegítést igénylő tanulóknál kiegészítsük, egyéni és csoportos, adott esetben játékos feladatok együttes megoldásával, tanulási technikák megismertetésével és fejlesztésével.*”

4.3. Szociális hátrányok enyhítése, mentorálás

A Szekszárdi Szakképzési Centrum vezetősége és tagintézményei kiemelt feladatuknak tartják, hogy a **bármilyen szempontból hátrányos helyzetű és/vagy lemorzsolódással veszélyeztetett** (többek között BTMN, SNI, 2H, 3H, árva, nevelésbe vett stb.) **tanulók személyes és pedagógiai támogatását biztosítsák.**

A GINOP-6.2.3-17-2017-00038 pályázathoz kapcsolódóan az előzetes bemeneti mérések, illetve osztályfőnöki és szaktanári javaslatok alapján a **2018/2019. tanévben 255 fő diák, majd a 2019/2020. tanévben összesen már 389 tanuló** részesült **egyéni törődésben, a szociális-családi tőkéből származó hátrányok kompenzálásában, mentorálásban.**

a) A célcsoport kiválasztása, bevonása

A mérés – értékelés terület bemutatásában már leírt és ismertetett bemeneti mérés a 9. évfolyamos tanulók körében zajlott.

A bemeneti mérési eredmények többségében azt mutatták, hogy a **szakképzésbe bekapcsolódó tanulók jelentős része komoly hiányosságokkal fejezte be az előző iskolai szinten tanulmányait.** A bevont tanulók többségénél a matematika és/vagy szövegértés területén jelentős hiányosságok (30% alatti mérési eredmények) kerültek előzetesen megállapításra.

A mérések értékelése a következők szerint történt:

- 30% alatt nem megfelelő szint,
- 30%-50% között fejlesztendő,
- 50% fölött megfelelő.

A bevonás, kiválasztás kritériumai a következők voltak:

- Szövegértés és / vagy matematika területen **50% alatti teljesítmény** a bemeneti mérés során,
- ezzel egyidejűleg a **családi háttér és egyéb tényezők** (BTMN vagy SNI szakértői vélemény, 2H, 3H, árva, félárva, veszélyeztetett, rossz általános iskolai eredmények, évfolyamisméltló, roma származás stb.) **alapján való szükséglet.**

Az indokoltság bizonyítása az alátámasztó dokumentumok begyűjtésével történt. Minden bevont tanuló esetében beszerzésre kerültek a fennálló nehezítő körülményt igazoló hivatalos határozatok, szakvélemények, nyilatkozatok.

b) A mentorálás folyamata

A célcsoport ismeretében megtörtént a mentorok kiválasztása és tanulókhöz rendelése. A megbízásnál nagyon fontos szempont volt, hogy a mentor a feladatra motivált személy legyen, aki olyan sze-

mélyiségjegyekkel, tulajdonságokkal rendelkeznek, melyek a tanuló számára referenciaszeméllyé teszik őt.

A közös munka első lépéseként elvégezték a beavott tanulók állapotfelmérését, majd ebből kiindulva **Egyéni fejlesztési tervet** készítettek.

Az Egyéni fejlesztési tervben megjelenő területek:

- az önismeret,
- szociális képességek,
- viselkedéskultúra,
- érzelmek,
- kommunikáció,
- tanulás,
- a választott munka világa és
- az életpálya tervezése és vezetése

A jó mentor választás garancia arra, hogy a mentorálás során nem csak ezeknek a területeknek a fejlesztése történik meg, hanem **a tanulók egyéni törődésben is részesülnek**. A tapasztalatok alapján elmondható, hogy **bármilyen problémával** – akár tanulóval kapcsolatos, akár személyes, magánéleti – **felkereshették, és fel is keresték mentoraikat**.

A fejlesztési terv **felülvizsgálatára, értékelésére és ennek alapján további tervezésre 3 havonta került sor**.

A mentorok a mentorálási folyamat során **folyamatosan nyomon követték tanítványaik tanulmányi előmenetelét, hiányzásait, kapcsolatot tartottak a fejlesztőtanáraikkal, osztályfőnökeik-**

kel, szaktanáraikkal, a fiatalok szüleivel, esetenként gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal, az iskolai szociális segítővel, gyermekvédelmi felelőssel, családgondozóval.

A mentorok munkáját a szociális hátrányok enyhítése, mentorálás centrum szintű munkacsoport tag segítette, koordinálta. A munka kezdetén a mentorok részletes tájékoztatást kaptak a feladatokról, dokumentáció módjáról, rendszeresen tartottak munkacsoport-megbeszéléseket, ahol mindig megtörtént az addigi munka értékelése és a további tennivalók egyeztetése. A mentorok munkájáról a nevelőtestületi értekezletek alkalmával a tantestület rendszeres tájékoztatást kapott. A munkacsoport szorosan együttműködött a többi – kiemelten a fejlesztés-differenciálás – munkacsoporttal is.

c) Kapcsolódó programelemek

Fontos tényező, hogy az iskolai lemorzsolódás, iskolaelhagyás hátterében számtalan olyan tényező állhat, amelyekről a közép fokú iskolai szinten már nem, vagy csak alig tudunk tudomást szerezni. Tanulóink életkora meghatározza és bizonyos szempontból be is szűkíti a velük való kapcsolattartás lehetőségeit. Nyitottak a világra, de nem mindig értik azt, már nem gyerekek, de még nem is felnőttek, az útkeresés, a saját identitás megtalálásának korszakában vannak. Tekintettel kell lennünk az ezzel járó élettani és személyiségbeli változásokra, óvatos de tudatos lépésekben kell számukra értéket közvetítenünk.

A gondolatsor eredményeképp abból indultunk ki, hogy a preventív, **megelőző iskolai tevékenységekre** nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk, ezért az alábbi programelemekkel kívántuk a tanulók érdeklődését, motivációját, iskolai kapcsolatrendszerét megerősíteni:

- **Tanulói élményvilágot gazdagító programok** keretében a tanulók jobb megismerése, a tanárok és diákok közötti, valamint a diákok egymás közötti társas kapcsolatainak fejlesztése kötetlen keretek között, kötődés kialakítása
- **Esélyegyenlőség biztosítása** – toleranciára nevelés a különböző típusú akadályozottsággal élők, ill. különböző kisebbséghez tartozó diákok iránt
- **Drogprevenációs, egészségmegőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító program** kialakítása, működtetése, kortárs-képesséssel és kortársak bevonásával
- **Egészség- és környezettudatos életmódra nevelő program** kialakítása és működtetése

d) Digitális oktatási rendszerre való átállás

2020. március 16-tól a járványügyi veszélyhelyzet miatt Magyarország iskoláihoz hasonlóan, intézményeinkben is **bevezetésre került a digitális távoktatás.**

A centrum intézményei olyan már működő programokba kapcsolódtak be, ahol a tanulók a heti tananyagot interneten, egy erre a célra kialakított rendszerben (Microsoft Teams, Google Classroom) kapják meg. Emellett kötelező online tanórák segítik az új tananyagok elsajátítását, valamint a tanárok által meghatározott, és a rendszerben elérhető házi feladatok és számonkérések biztosítják a diákok tanulmányi előmenetelének házirend szerinti nyomon követését, értékelését és minősítését.

A mentorok természetesen az **online térben is folytatták segítő tevékenységüket.** Elsőként a mentorált tanulók digitális oktatásba való bekapcsolódását segítették a tanulók igénye szerint.

Volt, akinek a meglévő infrastruktúra mellett, csak némi **technikai segítségre** volt szüksége a csatlakozáshoz, másoknál meg kellett oldani az oktatásban való **részvételhez szükséges eszközök** biztosítását. Ők az iskoláktól kaptak használatra számítógépet.

Megint másoknál – ahol ez sem jelentett megoldást – minden iskola megszervezte, hogy tanulói, hogyan, milyen formában kapják meg és juttatják vissza az iskolába a szükséges anyagokat, feladatokat.

A következő hetek feladata a digitális térben való jelenlét, folyamatos kapcsolattartás fenntartása volt. A mentorok minden lehetséges fórumon segítették mentoráltjaikat az előrehaladásban, mind a **tan-**

anyag elsajátítása, mind a technikai problémák elhárítása tekintetében.

A mentorálás a digitális tanrendben kiemelten foglalkozott az alábbi területekkel:

- **Hatékony tanulói napirend** kialakítása a távoktatásban
- **Optimális tanulói környezet** kialakítása a sikeres önálló tanulás érdekében
- **Tanulásmódszertani tippek és tanácsok** (pl: Pomodoro technika)
- **Technikai segítség**
- **Mentális támogatás**

		Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskola és Kollégiuma	Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma és Kollégiuma	Szekszárdi SZC Bezerédi István Szakképző Iskola	Szekszárdi SZC Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskola és Kollégiuma	Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskola és Kollégiuma	Szekszárdi SZC L. István Szakképző Iskola
2018/2019.	Mentorált tanulók száma	50	25	25	15	20	20
	Mentortanárok száma	25	17	12	9	12	13
2019/2020.	Mentorált tanulók Száma	75	42	37	0	33	30
	Mentortanárok száma	30	21	18	0	16	11

		Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskola	Szekszárdi SZC Perzel Mór Szakképző Iskola és Kollégiuma	Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskola és Kollégiuma	Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskola	Összesen:
2018/2019.	Mentorált tanulók Száma	20	25	30	25	255
	Mentortanárok száma	8	11	15	19	141
2019/2020.	Mentorált tanulók Száma	28	55	45	40	385
	Mentortanárok száma	7	18	16	20	157

Intézményi jó gyakorlatok bemutatása

Az elmúlt két tanév tapasztalatai alapján mindenképpen megállapítható, hogy a szociális hátrányok enyhítése, a mentorálási tevékenység egy rendkívül összetett, komplex terület az iskolák életében.

Ide tartozik a 9. osztályok felzárkóztatásához, beilleszkedéséhez és fejlesztéséhez kapcsolódó pedagógiai módszerek összessége:

- **Átvezetési program**
- **Bemeneti mérés, lemorzsolódással veszélyeztetettek „kiszűrése”**

- Osztályértekezletek előkészítése, levezetése
- **Egyéni fejlesztési tervek** készítése, végrehajtása (esetleges módosítása)

A szociális hátrányok enyhítésének **pillérei:**

- **Integráló, inkluzív nevelés**
- **Közösségépítés**
- **Veszélyeztetettség-szűrés**
- Szintre hozás, fejlesztés
- **Mentorálás, egyéni törődés**
- **Motiválás, érdeklődés fenntartása**
- **Szociális hátrányok enyhítése, tanulói élményvilág gazdagítása**

Mit lehet / javasolt szabályozni iskolai szinten ezen a rendkívül komplex területen?

- Beiratkozás
- Átvezetési program
- Veszélyeztetettség szűrése
- Mentorálás, egyéni törődés
- Oktatók együttműködése
- Tanulásmódszertani támogatás
- Pályaorientáció, pályaszocializáció, életpálya-tervezés
- Támogató szakemberek, csoport munkája
- Hiányzások szoros nyomon követése
- Külső kapcsolatok (gyermekvédelem) stb.

A terület iskolai szintű szabályozásának színterét a tagintézmények eltérően határozták meg. Hét tagintézményben (*Ady, I. István, EÜ., Magyar L., Perczel, Vályi, Vendéglátó*) a szakmai programban, két tagintézményben (*Apáczai, Bezerédj*) önálló szabályzatban, egy iskola (*Esterházy*) pedig az SZMSZ-ben rögzíti a szociális hátrányok enyhítése, mentorálás eljárásrendjét.

Az intézmények saját adottságait figyelembe véve közelítették meg a területet, kiemeltünk néhány jó gyakorlatot a tagintézményi beszámolókból:

- *„A kiválasztásban jelentős szerepet kaptak az osztályfőnökök, valamint szaktanárok is, de a szociális munkatárs, és az iskolapszichológus véleményét is figyelembe véve, osztályértekezleteken került sor a diákok kiválasztására. A kiválasztás alapelvei a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet, szociális háttér, tanulási nehézségek, SNI, BTM, védelemben vétel, roma származás, rendezetlen családi háttér, csonka család, árvaság.” (Ady)*
- *„Kiválasztás a bemeneti mérésük értékelése alapján történt, illetve kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy olyan diákokat vonjunk be a programba, akik különböző szociális nehézségekkel küzdenek (hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetűek, nagycsaládosak, elvált szülők gyermekei, roma származásúak, gyenge tanulmányi eredményekkel rendelkeznek).” (Vályi)*
- *„Vizsgáltuk, hogy a célcsoportban lévő diákok szociális hátrányai nagyobb mértékűek-e társaikénál, így aki hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű volt, valamint*

SNI-s vagy BTMN-es diák volt, bekerült a kiválasztott diákok közé.” (Esterházy)

- *„A bemeneti mérés során a tanulók matematikai és szövegértési kompetenciáit mértük. A kiválasztás során a mérések értékelése a következők szerint történt: (30% alatt nem megfelelő szint, 30%-50% között fejlesztendő, 50% fölött megfelelő.)” (Perczel)*
- *„Legfontosabb feladatunk a 9. évfolyamos tanulók közül a lemorzsolódással veszélyeztetettek kiszűrése diagnosztikus méréssel, szociális háttér feltérképezésével, az iskolaelhagyók számának csökkentése érdekében. A mérés, értékelés eredményeinek hasznosítására is törekedtünk a pedagógiai folyamatok átalakításában.” (Magyar L.)*

Mentorálás

- *„A bevonás alapvetően pozitív fogadtatásra talált a szülők és diákok körében, egy-két kivételtől eltekintve örömmel és lelkesen vágtak bele a programba. Intézményünkben a mentorált tanulók nagy száma jelentős kihívást jelentett a kollégák számára, akik sokan nemcsak a mentorálásban, de a fejlesztésben is jelentős szerepet vállaltak.” (Ady)*
- *„A mentorálási folyamat nem volt ismeretlen a tanárok számára, sőt, az esetmegbeszélések sem, mindössze a hozzájuk tartozó adminisztrációs kötelezettségek változtak időnként. Emiatt a mentorálás rendszerének beépítése az intézmény rendszerébe rugalmasan és könnyen ment. A projekthez tartozó egyéni haladási napló megismerése után minden tanár a*

hozzá tartozó diákkal közösen kialakított rendszerben dolgozott.” (Vályi)

- *„A diákok kiválasztása után a mentortanárok kijelölése fontos momentum volt. Olyan pedagógusokat választottunk ki, akik hatékony segítséget tudtak nyújtani a tanulók hátrányainak kompenzálásában, szakmájukhoz kapcsolódó és közismereti tantárgyaik könnyebb elsajátításában, tanulási nehézségeik enyhítésében.” (Esterházy)*
- *„A mentorok a mentorálási folyamat során folyamatosan nyomon követték tanítványaik tanulmányi előmenetelét, hiányzásait, kapcsolatot tartottak a fejlesztőtanáraikkal, osztályfőnökeikkel, szaktanáraikkal, a fiatalok szüleivel. Esetenként gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal, az iskolai szociális segítővel, gyermekvédelmi felelőssel, családgondozóval.” (Perczel)*
- *„A mentorok elkészítettek egy állapotfelmérést, amelyből kiindulva egyéni fejlesztési terveket fogalmaztak meg. Az önismeret, szociális képességek, viselkedéskultúra, érzelmek, kommunikáció, tanulás, választott munka világa és életpálya tervezése és vezetése területeken határoztak meg célokat, fejlesztési irányokat. A tervek 3 havonta kerültek felülvizsgálatra.” (Magyar L.)*
- *„A munkacsoport folyamatosan irányította mentorok munkáját, a rendszeres munkacsoport megbeszéléseken tapasztalatcsere történt, a mentorok egymás munkáját is segítették. A szakmai munka koordinálása mellett kiemelt feladatot jelentett a többi munkacsoporttal való konzultáció, a feladatokkal, programokkal kapcsolatos egyeztetés. Ebben a vonatkozás-*

ban a fejlesztő foglalkozások és a közösségi programok kaptak kiemelt figyelmet.” (Apáczai)

- „A mentorálás rendszerének bevezetésének és beépítésének fontos eleme volt a fenntarthatóság. Ezért szempontként szerepelt a mentorok kiválasztásában, hogy a kolléga az adott osztályban milyen szerepet tölt be, illetve van korábbi tapasztalata a mentorság területén (Útravaló ösztöndíjprogram, IPR).” (Bezerédj)
- „A mentorált tanuló és mentortanára közt az általában véve vett tanár-diák kapcsolaton túl egyfajta személyesebb, bizalmasabb kapcsolat alakulhatott ki a face-to-face mentori foglalkozásoknak, illetve a folyamatosan zajló, kötetlen és jó hangulatú intézményi programoknak köszönhetően. Iskolánkban a minél hatékonyabb mentortanári működés érdekében maximalizáltuk a vállalható mentoráltak számát 2 főben/mentortanár, mely egy megalapozott és indokolt döntésnek bizonyult: már az első tanév során igazolódott a hatékonysága, ezért ehhez tartottuk magunkat a következő tanévben is. A mentortanár és mentorált a fejlesztési területek rendszeres – 3 havi – felülvizsgálatán, valamint a heti rendszerességű, fejlesztő jellegű mentori foglalkozásokon kívül sokszor találkozott „spontán” módon is bármilyen probléma, élethelyzet megbeszélésére, lehetett az akár tanulással, iskolával vagy magánélettel kapcsolatos.” (Vendéglátó)

Tanulói élményvilág gazdagítása

- „A munkacsoport jelentős szerepet vállalt a tanulók közösséghez, iskolához kötődését, a szociális háttérből adódó hátrányok enyhítését szolgáló és kulturális élményt adó programok megvalósításában.” (Ady)
- „Talán az egyik legkedveltebb programelem volt diákjaink körében. Sokan közülük még a megyét sem hagyták el soha, így külön öröm volt ellátogatniuk kirándulóhelyekre, nagyvárosokba, moziba, színházba.” (Vályi)
- „Igyekeztünk rávezetni a tanulókat a kirándulások alkalmával Magyarország nevezetességeinek és környezeti, természeti értékeinek megismerésére, a délutáni foglalkozások által a szabadidő hasznos eltöltésére saját tapasztalatszerzés útján. Mindeközben fejlesztettük, fejlesztjük a transzverzális kompetenciákat.” (Magyar L.)
- „Két színházi élmény is gazdagította a programok palettáját, 2019. november 25-én a Pécsi Nemzeti Színházban a Balfácánt vacsorára című előadást, 2020. március 11-én a Kaposváron a Csiky Gergely Színházban a Kalifornia című darabot tekinthették meg a mentorált tanulók. Utóbbi azért is meghatározó, mert beavató színházi előadásként sok diáknak jelenthet meghatározó színházi élményt.” (Apáczai)

- „Tanulóink az iskolánkra jellemző, már megszokott élményekkel teli élet mellett jó néhány kiránduláson, beszélgetésen, interaktív programon vehettek részt, mely erősítette az intézményhez tartozást, intellektuális és mentális képességeiket, készségeiket, növelte érzékenységüket és tudatosságukat, a világ dolgaiban való jártasságukat.” (I. István)

4.4. Intézményi környezeti (IKCS)

a) Szakmai együttműködések

Az intézményi környezet terület kiemelt feladatai közé tartozik az iskola szűkebb és tágabb partneri környezete felé irányuló **együttműködések szorosabbá tétele, a kapcsolati háló bővítése, ezáltal az intézményi támogatórendszer erősítése.** A tagintézményi munkát csakúgy, mint minden más területen, itt is centrum szintű csoporttag koordinálta.

A Művelődési Központok, Könyvtárak és Múzeumok minden nevelés-oktatási intézmény együttműködési listájában elengedhetetlen partnerek. Ezek a helyszínek nemcsak a **nevelés-oktatás alternatív szinterei,** hanem gyakran **közöségi kooperációk platformjai** is. Teret adnak a nemzeti múlt tiszteletére rendezett megemlékezéseknek és az önkormányzatok által szervezett városi rendezvényeknek, ahol diákjaink hol segítőként,

hol résztvevőként vannak jelen.

hol résztvevőként vannak jelen.

A szakmai együttműködések talán **legfontosabb pedagógiai értéke, hogy a normál tanórai kereteken átlépve, élménypedagógiai módszereken keresztül vagyunk képes diákjainkra nevelő hatást kifejteni.** A szervezetek kínálatában szereplő **rendkívüli tanórák, tematikus és időközi kiállítások, interaktív programok, tanulmányi versenyek** gyakran a történelmi és kulturális értékek, a vallási és nemzetiségi toleranciára nevelés tekintetében fontos módszertani támogató eszközök a pedagógusaink kezében.

Külsős szakemberek bevonásával megvalósuló rendszeres rendezvények közül kiemelten fontosak a **rendőrség által szervezett rendhagyó osztályfőnöki órák, amelyek keretében tanulóink preventív céllal, bűnmegelőzési tanácsadók bevonásával kapnak átfogó tájékoztatást a modern kor** olyan mindennapi témáiról, **veszélyeiről,** mint például a biztonságos internethasználat, drogprevenció, alkoholfogyasztás, önuralom, önvédelem. Ez több formában is megnyilvánulhat, a kisebb terjedelmű előadásoktól akár az egész napos komplex interaktív, élménypedagógiai programig nyúlhat a megvalósítási skála.

A centrum iskolái egyre **szorosabbá váló kapcsolatot ápolnak a közhasznú civil szervezetekkel,** hiszen manapság a modern pedagógiai célok elengedhetetlen eleme **az egészséges életmódra és a környezet-tudatos magatartásra nevelés.**

Ezek a kapcsolatok diákjainknak egyrészt lehetőséget adnak az egyesületek által szervezett programokon való részvételre, másrészt akár **közösségi szolgálati óráért cserébe** segítőként is jelen lehetnek a közhasznú szervezetek, egyesületek és alapítványok életében. Az utóbbi években szoros együttműködések alakultak ki a **helyi természetvédő, állatvédő, hagyományőrző és sporttevékenységet folytató szervezetekkel** a tanulók érzékenyítése érdekében.

Az érzékenyítés szempontjából nagyon fontos, hogy tanulóinkat toleranciára neveljük a **fogyatékkal élők**, illetve **egyéb körülmények miatt hátrányos helyzetben lévők** iránt. Karácsony közeledtével már visszatérő hagyományként az iskolák többsége gyűjtést, programot szervez, szívesen vonnak be érzékenyítő programjainkba minden arra nyitott szervezetet, így a **mozgáskorlátozottak, vakok és gyengén látók, valamint gyógypedagógiai intézmények** helyi szervezeteit is.

Az egyik legintenzívebb odafigyelést igénylő terület az **ifjúságvédelemben érintett szervekkel és személyekkel történő kooperáció**. A centrum intézményeinek szakember-hálózata (fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, iskolapszichológus, iskolai szociális segítő, mentálhigiénés szakember) többnyire saját intézményi kapacitásokra épül, de szinte minden intézmény esetében a tanulólétszámhoz igazodó igények mennyisége miatt szükséges **külsős partnerekkel, szakemberekkel**, mint támogató erővel ezt kiegészíteni (pl.: utazó szakemberszolgálat, gyámhivatal, jegyzők).

A területileg illetékes **Gyermekvédelmi Szolgálatokkal, Nevelési Tanácsadókkal és Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal, Védőnői és Iskolaorvosi Hálózattal**

együttműködési megállapodásokat kötött minden centrum tagintézmény a szorosabb együttműködés ösztönzése érdekében. A 2019 / 2020. tanévtől minden iskola rendelkezik saját kirendelt **szociális munkással**, ami a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, családok segítésében nagy segítséget jelent.

b) Szülőkkel történő együttműködés

A munkacsoport kiemelt feladata a **szülőkkel való kapcsolattartás**. Ennek hivatalos formája a tanévenkénti két-két szülői értekezlet és fogadóóra, ahol a pedagógusok és szülők **személyesen találkoznak** egymással. Az **iskolai életbe való aktív bekapcsolódást** szorgalmazzuk a szülők részéről, hiszen komoly támogatói erőt jelenthetnek az iskolák szebbé-jobbá tételében.

Rendezvényeinken is betekintést engedünk diákjaink hozzátartozóinak iskolánk életébe, pedagógiai értékrendjébe, erre remek alkalmat kínál a nyílt nap, a szalagtűző vagy a ballagás.

A napi kapcsolattartásra a szülőknek **telefonon, e-mailben** vagy a **közösségi oldalak** segítségével van lehetősége. Az iskolák honlapja és közösségi oldala is **naprakész információkkal** szolgál rendezvényeinkről, verseny-eredményeinkről, valamint az esetleges kötelezettségről és határidőkről.

A koronavírus helyzetre tekintettel a 2020. március 16-tól kezdetét vette a **tantermen kívüli digitális munkarend**.

Az IKCS terület az alábbi feladatokra fókuszált a **digitális tanrendre való átállás** során:

- **Digitális távoktatási rendszer megismertetése diákokkal, szülőkkel, képzőkkel**

- **Felkészítés a rendszer használatára**
- Diákok, szülők és képzők **szakmai támogatása** (technikai és mentális)
- **Rendszeres kapcsolattartás** fórumainak, formáinak meghatározása (KRÉTA, Teams, egyéb online lehetőség), a gyakoriság, rendszeresség szabályozása, a feladatot végrehajtók tájékoztatása, koordinálása, munkájuk segítése.

Intézményi jó gyakorlatok bemutatása

Az intézményi környezet, azon belül a külsős együttműködések létesítése, működtetése, fejlesztése felfogható egyfajta szervezetfejlesztésként (folyamatként) is. A folyamat megkívánja a horizontális felelősök rendszerének kialakítását (pl.: szociális és gyermekvédelmi tevékenység területén). Fontos iskolai feladat a szabályozások beépítése a napi gyakorlatba, eljárásrend kialakítása, amelyben minden külsős partnernek megvan az intézményi felelőse.

A külső kapcsolatok fejlesztésében a gyermekvédelemnek kiemelt szerepe van, a szakmai együttműködés napi szinten valósul meg a hiányzások csökkentése érdekében, valamint a különböző második esély és átvezetési programok működtetése során.

Külső segítők rendszerének kiépítése szintén segítette a terület erősítését:

- Centrum támogató tevékenysége: iskolapszichológusok, pályaorientációs felelős, mentálhigiénikus stb. biztosítása
- Centrum horizontális támogatása: központi HR menedzser, központi „forrásszerzési lehetőségek”, gyakorlati helyekkel, vállalkozásokkal való szoros együttműködés

- A városok és a megye adta lehetőségek beépítése az iskolai működésbe: szociális munkások, szabadidős programok, civil szervezetek, szolgáltatók

Az intézményi környezethez kapcsolódó folyamatok, eljárások szabályozását nyolc tagintézményben a szakmai programban tervezik. Az Ady, továbbá az Esterházy esetében viszont az SZMSZ-ben történik meg a szabályozás hangsúlyozva ezzel is a külső kapcsolatok intézményi működésre gyakorolt jelentős hatását.

Kiemelések a tagintézményi beszámolókból:

- *„Több évre visszamenően jó kapcsolatot ápolunk a szekszárdi székhelyű Eurodirect Információs Ponttal tudatos fogyasztás témakörében. Az előadásra a 2018/19. tanévben 2018.12.04. napján (1), majd 2019/20. tanévben 2019. 12. 06 -án (1) került sor a hagyományos Vályi Nap keretében. 2018/19-es tanév év és a 2019/20 tanév tavaszán is együttműködés valósult meg a Tolna Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaiügyi és Munkavédelmi Főosztályával, melynek keretében Munkaerőpiaci prevenciók előadást szerveztünk minden végzős diákok számára.” (Vályi)*
- *„A helyi Tinódi Házzal is jó kapcsolat alakult ki az utóbbi években. Kiállításainkon, rendezvényeinken rendszeres látogatók vagyunk. Tavaly két alkalommal is biztosították számunkra a színháztermet, hogy elő tudjuk adni a Tanár úr kérem című színdarabot. Az idei tanévben pedig az adventi időszakban adtunk egy kis műsort, mi gyűjthattuk meg a koszorún a második gyertyát.” (Esterházy)*

- „A Völgyeségi Múzeum a Mensch Alapítvány támogatásával minden tanévben 10-10 ingyenes múzeumi órát biztosít diákjaink számára, amelynek célja a toleranciára nevelés vallási és nemzetiségi tekintetben. A tanórák keretében a diákoknak lehetőségük van megtekinteni a bonyhádi zsinagóga épületét és megismerni a zsidó közösség történetét, a múzeum épületében pedig a sajátos bonyhádi nemzetiségi összetételről (svábok, székelyek, felvidéki magyarok) kapnak átfogó képet a tanulók.” (Perczel)
- „A 2018/19-es tanévben 2019. március 28-án a Városi Könyvtárba egy előadáson vettünk részt a 9. osztályos tanulókkal. Az előadás címe: Ne csak neten olvass! Az érdekes előadás célja, a diákok könyvekkel való kapcsolatának javítása.” (Magyar L.)
- „Fontos esemény Szekszárd város életében a szeptemberben lebonyolításra kerülő „Szüreti Fesztivál”, melyen második alkalommal vettünk részt, bemutatva iskolánkat, az itt folyó munkát. Tanulóink, kollégáink ügyességét, kreativitását dicséri, hogy elsősorban öltözéssel, apróbb/mozdítható eszközök segítségével próbáltunk képet adni az itt folyó munkáról.” (Ady)
- „Kiterjedt kapcsolatrendszerünk van a dombóvári civil szervezetekkel. Kiemelten a Székely Körrel, mellyel közösen iskolánk dísztermében Kányádi Emlékest-et szerveztünk. A Kapos Alapítvánnyal, akikkel évente szervezünk hangversenyeket szintén iskolánk dísztermében. A HELP-Dombóvár nevű állatmenhellyel, akiknek segítünk a menhely rendbe tételében, kutyá sétáltatásban, élelemgyűjtésben. A Polgárőrséggel együtt a rendészeti szakos diákjaink egyenruhában működnek közre a városi rendezvények lebonyolításában.” (Apáczai)
- „A munkacsoport kiemelt feladata a szülőkkal való kapcsolattartás. Ennek hivatalos formája a szülői értekezlet és fogadóóra, ahol a pedagógusok és szülők személyesen találkozhatnak egymással. Az iskolai életbe rendezvényeinken is betekintést engedünk a szülőknek, erre remek alkalmat kínál a nyílt nap, a szalagtűző vagy a ballagás. Iskolánk honlapja és Facebook oldala is naprakész információkkal szolgál rendezvényeinkről, verseny-eredményeinkről, esetleges kötelezettségről és határidőkről.” (Bezerédj)
- „Egy megvalósított szemléletformáló program olyan élményeket, tapasztalásokat kínált tanulóinknak, amelyek által a résztvevők átérezhetik a vak és gyengénlátó emberek kiszolgáltatottságát, miközben megtudhatják, hogy hogyan képesek az élet különböző területein önállóan cselekedni, a kiszolgáltatottságukat csökkenteni, megszüntetni. Láthatatlan kiállítás megtekintése 2019.10.10-én. Ez az érzékenyítő program pontosan azt a célt szolgálta, hogy bemutassuk tanulóinknak, így is lehet “teljes értékű” életet élni, csak néhány segédeszközzel többre van szükségük, mint másoknak.” (Vendéglátó)
- „2019.12.17-én a Paksi Életfa Idősek Otthonában karácsonyi műsorral kedveskedünk több mentorált tanulóink közreműködésével. Intézményünk több évre visszanyúló hagyományt ápol, azzal, hogy az otthonban élő idősek számára karácsonyi műsorral készül, ezzel is a szakmai kapcsolatok erősítése volt a célunk.” (I. István)

4.5. Pályaorientáció, életút-építés, utánkövetés

a) Pályaorientáció

A Pályaorientáció, a továbbtanulást támogató szakmaválasztás tevékenységek a külső iskolák továbbtanulás előtt álló tanulóinak szól. Legfőbb elemei a nagyobb városok székhelyein megrendezett pályaválasztási kiállítások, szakmabemutatók és tájékoztató börszék. A programok fő szervezője a **Tolna Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztálya**, szorosán együttműködve a közép fokú oktatásban érdekeltekkel. A programok során tájékoztatót tart az Iparkamara is, amely a gyakorlati helyek felügyelete mellett a szakképzésben részt vevők szakmai támogatását is szolgálja. Ezek azért is fontos rendezvények, mert a gyakorlati képzőhelyek is lehetőséget kapnak az adott szakma bemutatására.

Minden iskolánk komoly, jól szervezett munkát és energiát fektet be a pályaválasztás, beiskolázás tagintézményi szinten történő tervezésébe és megvalósításába. Az iskolák saját **beiskolázási akciócsoporttal** rendelkeznek.

Tevékenységük sokrétű, a **PR anyagok, plakátok, szórólapok és a pályaválasztási kisfilmek készítése, intézményi nyílt napok szer-**

vezése mellett feladatuk még az általános iskolákban megszervezésre kerülő osztályfőnöki órák és szülői értekezletek látogatása, üzemlátogatások, nyitott műhelyek kínálatának ismertetése is.

b) Pályakorrekció

A pályakorrekciós tevékenység során elsősorban a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóknak nyújtunk tanácsadást, a végzettség nélküli intézményelhagyás csökkentése érdekében segítjük a téves szakmaválasztás felismerését. Minden tanév elején a bemerítési mérések eredményeit megvizsgálva, az osztályfőnökök, szaktanárok véleménye alapján pályakorrekciókat hajtunk végre, kihasználva az **intézmények képzési típusaiban rejlő átjárhatóságot**. Amennyiben azt tapasztaljuk, hogy nem sikerült az első körben a tanuló képességeinek és érdeklődési körének megfelelő szakmaválasztás, **iránymutatások és a lehetőségek bemutatásával, közös beszélgetések keretében** javaslatokat adunk, lehetőségeket kínálunk tanulmányaik megszakítás nélküli folytatására.

Az általános- és középiskolai szintek közötti átmenetet számos programmal segítjük:

- A tagintézmények nyílt napjaik előtt **Pályaválasztási Road show** keretében felkeresik a környező települések általános iskoláit. Tájékoztatják a végzős tanulókat a **közép fokú beiskolázás, felvételi eljárás, szakképzési rendszer részleteivel** kapcsolatos tudnivalókról, majd ismertetik képzési kínálatukat. Fontos kiemelni, hogy miért érdemes szakmát tanulni, milyen szakok indulnak, milyen végzettséget lehet szerezni,

és milyen juttatások, kedvezmények járnak, ha a szakképzésbe jelentkeznek.

- Az **osztályfőnöki órák** mellett a **szülői értekezletek**en is igyekszünk tájékoztatást adni. A szervezett szülői értekezleten általában a diákok is részt vettek, sőt gyakran még a 7. évfolyamos tanulók is ellátogattak egy- egy ilyen alkalomra. A találkozók alkalmával ismertetjük a szakmaszerzés előnyeit, az iskola képzési kínálatát, beszélünk a színes iskolai életéről, a pályázatokról, a megújuló szakképzés előnyeiről. Jellemzően a szülők érdeklődőbbek, racionálisan szeretnék az iskolaválasztással kapcsolatos döntést meghozni, a gyerekek inkább érzelmi alapon fontolgatják döntésüket.
- A Babits Mihály Művelődési Központban megrendezésre kerülő **„Jövőd záloga” c. Szekszárdi Pályaválasztási Kiállítás** többnapos programján, csakúgy, mint az előző években, a projekt mindkét évében bemutatkozhattak a továbbtanulási lehetőséget kínáló intézmények. 2019-ben egy nappal bővült a rendezvény, a nulladik napon csak a Szekszárdi SZC iskoláinak kínálatával ismerkedhettek az érdeklődők. A színes és sokoldalú rendezvényre nagyon sok végzős, választás előtt álló általános iskolás látogatott el, de több esetben érdeklődtek alsóbb éves társaik is, szülői kísérettel. Előfordult, hogy teljes osztályok, baráti közösségek érkeztek a rendezvényre és kapcsolódtak be az intézmények által kínált interaktív vagy manuális tevékenységekbe.
- Minden tanévben legalább két alkalommal rendeznek az iskolák **Intézményi Nyílt napot**. Ebből az alkalomból intézménybe érkező diákok tanórákat látogathatnak, ahol nem-

csak a tanítás folyamatába pillanthatnak be, hanem kipróbálhatják a gépeket, eszközöket, így könnyebbé válik a döntés, életközeli lehet a szakmaválasztás.

- Az Ady Tagintézményben a látogatók a **DKA műhelyben modern berendezések és digitális eszközök** támogatásával ismerkedhetnek meg a szakma világával.

c) Életút-építés

Fontosnak tartjuk a **tanulók felkészítését a munka világára**. A szakmát tanulók a 9. évfolyam végén **Tanulószerződést** kötnek, a duális képzés során a nyári szakmai gyakorlatot és a felsőbb éves gyakorlati óráikat az általuk választott vállalatnál töltik. Ez fontos döntés az életükben, ezért az iskola is mindent megtesz azért, hogy a lehető legjobb gyakorlati helyet találják meg tanulóink. Ennek érdekében a tanulók szaktanáraikkal több potenciális gyakorlati munkahelyet is meglátogatnak.

A **tehetséggondozás, mesterségbeli tudás erősítése** is kiemelt feladata minden szakképző iskolának. Az iskolák tanulói szaktanári felkészítéssel gyakran vesznek részt sikeresen **szakmai megmérettetéseken, versenyeken, vetélkedőkön**.

Üzem- és gyárlátogatások keretében igyekszünk a diákok felé a **modern technológiák és az élethosszig tartó tanulás** fontosságát közvetíteni.

A tagintézmények minden lehetséges forrást felhasználnak céljaik elérésére. Rendszeresen írnak pályázatokat, büszkék arra, hogy ezek sok esetben sikeresek. Több futó pályázatunk közül a **Tempus Közalapítvány** által meghirdetett **Erasmus+** tanulói mobilitás pályázatnak kiemelkedően nagy sikere volt. A tanulóink hasznos tapasztalatokat szereztek, a program lezárultával Europass bizonyítványt kaptak.

A pályaeépítés keretében a **környező főiskolákkal és egyetemekkel** közös programokat valósítunk meg. A jövőt tekintve a centrum a felsőbb szintű stratégiai elvárásokhoz igazodva célként fogalmazza meg, hogy a **technikumból egyenes út vezessen az egyetemi képzések felé.**

A Tolna Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztálya minden évben **prevenciós előadásokat** tart a végzős tanulóinknak. A tájékoztató egyebek mellett a továbbtanulásról, a munka világáról, a külföldi munkavállalásról, a hivatalos ügyek intézéséről szól.

d) Pályakövetés

Végzős tanulókra **pályakövetési rendszert** vezettünk be a 2018/2019-es tanévtől.

A pályakövetési rendszer célja, hogy minden iskola

- visszajelzést kapjon a végzett **tanulók elhelyezkedési sikerességéről és eredményességéről,**
- a visszajelzések alapján fejleszthesse az **oktatás-képzési színvonalát,**
- javítsa a kapcsolattartást **a munkaerő-piaci szereplőkkel.**

A 2018 / 2019. tanévben végzetek pályakövetése	Tanul		Dolgozik		Külföldön dolgozik	Nem dolgozik, nem tanul (munkanélküli, GYES/GYED stb.)	Nincs információ	Összesen
	Középfokú oktatásban	Felsőoktatásban	Végzettségének megfelelő szakirányban	Végzettségétől eltérő szakterületen				
Szekszárdi Szakképzési Centrum	373	50	333	164	22	5	133	1080
Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma	61	13	94	32	0	0	42	242
Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája	40	2	23	18	1	5	6	95
Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma	27	0	23	17	5	0	14	86
Szekszárdi Szakképzési Centrum I. István Szakképző Iskolája	15	0	20	11	5	0	0	51
Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája	9	0	8	2	0	0	0	19
Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	41	10	14	11	2	0	4	82
Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma	21	0	24	22	0	0	11	78
Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája	29	3	17	10	3	6	0	63

A koronavírus okozta veszélyhelyzetre tekintettel 2020. március 16-tól a **digitális munkarendre** álltak át az iskolák.

A terület az alábbi feladatokra összpontosított az új munkarendben:

- **Online tájékoztatás**, digitális kommunikáció erősítése **honlap és facebook** kommunikáció segítségével a szakképzésben érintettek felé, **fókuszálva a gyakorlati helyekre, cégek, továbbtanulás előtt állókra.**
- **Digitális projektoktatás** megszervezése a gyakorlati oktatásban.
- **Digitális ügyintézés és folyamatos információmegosztás** a gyakorlati oktatásban részt vevők felé.

Intézményi jó gyakorlatok bemutatása

Az alap- és középfok közötti átmenet kérdése érinti a rendszer egészének szerkezeti felépítését, ennek változásait, valamint a rendszeren való áthaladás egyének és csoportok számára adott lehetőségeit.

A fentiekből adódóan az alap- és középfok kapcsolódásának kérdése egyszerre gazdasági és társadalmi kérdés.

Gazdasági: mivel az idővesztés mind az egyén, mind a társadalom egésze számára költségekkel jár, fontos annak feltárása, hogy hogyan lehet az adott lehetőségeket minél hatékonyabban kihasználni, pl. az iskolarendszeren keresztül való áthaladás minél teljesebb, minél kevesebb lemorzsolódással, ismétléssel járó megvalósulását elérni.

Társadalmi: hogyan lehet a különböző társadalmi csoportok számá-

ra hasonló esélyeket biztosítani az iskolarendszeren való keresztülhaladás sikeressége érdekében, a leszakadók csoportjaira fokozott figyelmet fordítani, ill. hogyan lehet a társadalmi integráció esélyeit minél inkább a tanulók összessége számára biztosítani.

Kiemelten kell foglalkozni a nappali iskolarendszerű oktatásba nehezen beilleszkedni tudó tanulók és fiatal felnőttek egyéni segítésének és közös, iskolai szintű rugalmas tanulásszervezési megoldásainak kidolgozásával. A tanulást valamilyen okból megszakító tanulókkal való kapcsolattartás, a szükségtelen ismétléseket megelőző rugalmas beszámítási rend kialakítása is segítheti a tanulni vágyókat.

Az életút-építés pillérei:

- A tanulónak megfelelő tanulási út kiválasztása a 9. évfolyam elején (szeptember elején a mérés és a szűrés alapján átlépési lehetőség felkínálása a pályaorientációs osztályba);
- A bukott, kimaradt és máshonnan érkező tanulók beillesztése pályakorrekció segítségével;
- Szükség esetén egyéni tanulmányi rend (Vhr. 195. §) alapján.

A pályaorientáció, életút-építés témakör a tagintézmények többségében a szakmai programban kerül szabályozásra, két tagintézményben térnek el ettől. Az Apácaiban önálló szabályzat készül a témában, a Vendéglátóban pedig az SZMSZ egy fejezeteként jelenik meg

Kiemelések a tagintézményi beszámolókból:

- „*Irány az Általános Iskola -iskolánk fontosnak tartotta a személyes találkozást a leendő tanulókkal ezért szervezett kerekteken belül különböző általános iskolák osztályfőnöki óráit látogattuk meg, ahol tájékoztattuk őket az intézményben oktatott szakmákról.*” (Bezerédj)
- „*Tolna Megyei Kormányhivatal Munkaerőpiaci és Alapkezelési Osztállyal való szakmai együttműködés keretében egy Munkaerőpiaci Prevenációs Előadás, melynek célja az volt, hogy végzős tanulóink megismerkedhessenek a munkaerőpiac aktuális elvárásrendszerével, a munka világába való lépésüket segítő fontos és alapvető ismeretekkel, a munkaadók elvárásrendszerével, az álláskeresés és munkavállalás alapvető munkaügyi szabályaival, az esetleges veszélyekkel, a külföldi munkavállalás lehetőségeivel.*” (Vályi)
- „*A gyakorlati helyek legszélesebb körű bemutatkozása intézményünkben a vállalkozói börzén valósul meg. Ezeken az alkalmakon a vendéglátásban tevékenykedő vállalkozók személyesen látogatnak el az iskolába, sok esetben bemutató kisfilmmel együtt. A gyakorlati hely választás előtt álló tanulóknak ekkor lehetőségük van személyes kontaktust teremteni a vállalkozókkal, kérdéseket intézni hozzájuk.*” (Vendéglátó)
- „*A beiskolázási körzetünk egyik legnagyobb középfokú iskolájaként befogadjuk azokat a tanulókat is, akik pályaválasztásuk nem sikeres első körben, segítjük pályakorrekciójukat. Szívesen fogadjuk azokat az iskolaelhagyókat vagy akár a második szakképesítést megszerezni kívánó tanulókat is.*” (Esterházy)
- „*Pályamotivációs mérés iktattunk be év elején. Az iskolaválasztási kérdőív a kilencedikes tanulóknak készült. Ezzel a kérdőívvel szeretnénk volna felmérni, hogy milyen forrásokból értesült a tanuló iskolánkról, hogy érzi magát ebben a közegben, mi a véleménye az oktatásról, a körülményekről, a felkészültségről, a tanulótersákról. A kiértékelés nagy segítségünkre volt abban, hogy még hatékonyabban népszerűsítsük iskolánkat, illetve mik azok a tényezők, amiken a továbbiakban változtatni kell.*” (I. István)
- „*A Kaposvári Egyetem meghívására részt vehettünk az Ifjú Tudósok Diákköri Konferenciáján. A konferencián 7 előadást hallgathattak meg különböző gazdasági témákban, 11-12. osztályos diákok előadásában. A Kaposvári Egyetem Nyílt napjain is részt vehettek diákjaink, az egyetem biztosította a buszt, mindkét tanévben kaptunk meghívást. A Gábor Dénes Főiskoláról Prof. Dr. Keszthelyi-Szabó Gábor és a PR felelős Grósz Ádám adott elő a végzős 12. évfolyamos tanulóknak.*” (Perczel)
- „*Pályakorrekció két tanuló esetében történt, akik az első évben cukrász szakmára jelentkeztek, de nem sikerült teljesíteni a követelményeket. Az évfolyamot eladó szakmában ismételték meg.*” (Magyar L.)
- „*Az intézménybe látogató általános iskolai diákoknak nyílt órákat tartottunk, ahol nemcsak az órákba pillanhattak be, hanem kipróbálhatták a gépeket, eszközöket, így még közelebb kerülhettek a hozzájuk illő szakmához. Tovább segítette a motiváció növelését, illetve a választás megkönnyítését a projekt keretében kialakított Digitális Közösségi Alkotómű-*

helyünk (DKA), ahol modern berendezések és digitális eszközök támogatásával szerezhettek tapasztalatot az iskolában oktatott szakmákról”. (Ady)

- „A vasúti kapcsolataink eddig is nagyon jónak mondhatóak voltak, de most talán még szorosabbá váltak. Látogatást tettek diákjaink a Baross Gábor Oktatási Központban, a Vasúttörténeti parkban, a Rail Cargo Hungária Zrt. BILK vasúti áruszállítási csomópontjában. Rendészeti szakos tanulóink látogatást tettek a Kaposvári Büntetés Végrehajtási Intézetben, Budapesten a Városligetben szervezett Rendőr és Tűzoltónapon. Kereskedelmi és közgazdasági szakos tanulóink a „Tudatos fogyasztói pályázat” keretében négyfordulós vetélkedőn mérték össze tudásukat.
- Tavasszal szakmai utat szerveztünk részükre a budapesti Közraktár utcai vásárcsarnokba. Itt projekt munkákat kellett készíteniük a csapatoknak. Informatikusaink a Black Rock cégnél tettek interaktív látogatást. A nap folyamán egy problémamegoldó/ programozási feladatot is megoldottak.” (Apáczai)

4.6. (Tanórán kívüli) Közösségfejlesztő, közösségformáló tevékenységek

A terület feladatköre az egyik legsokrétűbb tevékenység volt a projekt során. Célunk volt minél több olyan intézményi program szervezése, amelyek során **az iskolai kötődést, közösségi integrációt implikálni tudjuk.**

Minden tagintézmény más és más hagyományokkal rendelkezik, így ebből adódóan a tevékenység háló is különbözik iskolaként egymástól.

a) Éves munkaterv részét képező bázisesemények

A teljes igénye nélkül az alábbi programok minden iskola életében sarkalatos pontok:

- Gólyatábor / Szecskaavató,
- Nemzeti ünnepekhez kapcsolódó rendezvények,
- Karácsonyi műsor,
- Iskolai névadóhoz kapcsolódó rendezvények,
- Szalagavató,
- Diáknap,
- Ballagás.

b) Közösségformáló programok

A csoportos tevékenységek keretében **szakkörök** és **sportkörök** működnek, számos **szabadidős program, élménytúra** és **tanulmányi kirándulás, üzemlátogatás** valósult meg, melyekkel motiváltuk a tanulókat szabadidejük hasznos eltöltésére.

A **Határtalanul!** és **Erasmus+** pályázatok is lehetőséget adnak a külföldi tapasztalatszerzés mellett az intenzív közösségfejlesztésre.

c) Tehetséggondozás

Az iskolákban a **tehetséggondozás** folyamatos tevékenység. A szakmai tantárgyat oktató tanárok minden évben nagy energiákat fektetnek abba, hogy diákjaink jó eredményeket érjenek el az

SZKTV versenyeken. A szakmai versenyeken túl felkészítünk tanulókat **közismereti, kulturális és sportversenyekre** is, amelyeken számos megyei és országos szintű eredménnyel öregbítik a centrum intézmények hírnevét.

Intézményi jó gyakorlatok bemutatása

Egy új tanulócsoporthoz osztályközösséggé – azaz valódi, működőképes közösséggé – fejlődése sok időt, türelmet, munkát igénylő feladat. Alapja csakis szerves fejlődés lehet, amit a diákok „maguk izzadnak” ki, mindennapi együttlétük során az osztályfőnök támogatásával. Ez bizony egy kritikus korban és kritikus helyzetben leledző iskolai tanulócsoporthoz esetében nem kockázatmentes feladat.

Mindenesetre óriási tétje van annak, hogy egy anarchikus szellemű, kezelhetetlen gyermekhalmaz vagy egy együttműködő, kreatív közösség válik-e belőlük a kilencedik évfolyam végére.

1. Osztályközösség fejlesztése

Az osztályközösség fejlesztését a csoportok fejlesztésével alapozzuk meg. Kezdetben az egymással szimpatizáló, illetve korábbi ismeretségekkel bíró tanulókat érdemes egy csoportba szervezni, de azután fokról fokra vegyíteni kell őket a legváltozatosabb összetételű társulásokban, éppen abból a megfontolásból, hogy a közös tevékenység, a közös siker közelebb hozza őket egymáshoz.

2. Osztályfórum

Az osztályfórum olyan rendszeres megbeszélések sorozatát jelenti, ahol az osztály számára fontos ügyeket, eseményeket, problémákat vitatunk meg. Ezek az alkalmak hatékony eszközei annak, hogy a közösségben kialakuljon a felelősségtudat, a gondoskodás, a szoci-

ális érzékenység és az együttműködés igénye. E fórumok megtanítják a diákokat egymás véleményének tiszteletben tartására, másrészt megkönnyítik a tanár munkáját is, mivel a diákok maguk is aktívan fogják javítani az osztály légkörét, igyekeznek megoldásokat találni a felmerülő konfliktusokra, javaslatokat tesznek különféle magatartási problémák kezelésére.

A közösségépítő, közösségformáló iskolai tevékenység-hálózat valamennyi tagintézmény a szakmai programban írja le.

3. Közösségformálás

Az osztálykereteken túllépve, szervezeti szinten minden intézmény számos olyan programot kínált, ami a közösséghez tartozás érzését erősítette. Igyekeztünk a tevékenység-háló alapján a tanulók érdeklődési köréből kiindulva olyan programokat szervezni, amelyek a nevelés, ismeretszerzés mellett a kötődés, egyéni törődés lehetőségét is megteremtették.

Kiemelések a tagintézményi beszámolókból:

- „Büszkék vagyunk iskolánkra és annak több mint 100 éves múltjára, ezért igyekszünk megismertetni a fiatalokkal a hagyományokat, szokásokat. Minden évben műsorokkal (október 6., október 23., március 15.) idézzük fel a múltban történeteket, és gyakran nem csak iskolai, hanem városi szinten is intézményünk szervezésében zajlanak ezek a megemlékezések.” (Apáczai)

- „A sokszínű, folyamatos és jó hangulatú diákélet intézményünkben a tanulói élményszerzés egyik fontos forrása. Főként olyan programokat szervezünk, melyek egyrészt mintát nyújtanak a tanulók számára a szabadidő hasznos eltöltésére, másrészt sokszor elősegítik magát a tanulási folyamatot, fejlesztik diákjainkat. Szerteágazó tevékenységeink lebonyolításában nagy szerepet játszanak az osztályfőnökök, a szaktanárok, valamint az iskolai diákönkormányzat.” (Bezerédi)
- „Sportköri tevékenységünk Molnár Gábor vezetésével folyt, hetente szerdánként 8. órában, ahol atletizálhattak vagy floballozhattak diákjaink. Sportköri tevékenységünknek köszönhetően a két tanévben igen sok rendezvényen, versenyen vett részt iskolánk, ahol igen szép helyezéseket értünk el: pl. Mikulás kupa első hely, Kollégiumi kupa első hely.” (Vályi)
- „Elsődleges feladatnak tekintettük, hogy a mentorokkal együtt a programok során a gyerekek kötetlen, kreatív és szórakoztató tevékenységekben is részt tudjanak venni és meg tudják mutatni a tehetségüket, megismerjük a képességeiket más területen is, így több sikerélményt és figyelmet is kaphattak. A különböző programok során mindig kiemelt fontossággal kezeltük, hogy a mentorált gyerekek kisebb megbízásokat kapjanak, hogy magukénak érezzék az iskolai életet és elismerésben, sikerekben is legyen részük.” (Vendéglátó)
- „Az Iskolakert is szerepet kapott az elmúlt két évben. A kétkézi munka becsületét nagyon fontosnak tartjuk. A tanulók pedagógus irányításával szívesen részt vettek a munkákban.” (Esterházy)
- „Diákjaink határon túli utazások révén, újfajta élményekkel is gazdagodhatnak. Rendszeresen részt veszünk az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt Határtalanul! pályázaton. A programon azok a diákok vehetnek részt, akiknek a tanulmányi és közösségi munkája kiemelkedő volt. A pályázat keretében a résztvevő országok tanulói ellátogatnak egymás országába, megismerkednek a fogadó iskola képzésének sajátosságaival, a látogatott ország kultúrájával és nevezetességeivel, földrajzi értékeivel.” (I. István)
- „Játszunk a gólya-táborban, a szecskaavatón, a Tavaszváró Kalandörületen, hogy a kilencedikesek igazi perczeles családtaggá váljanak. Halloweenkor tökfaragó versenyen mutatjuk meg kreativitásunkat. 1953-óta tartunk Perczel-napot, a Tábornok születésnapjához igazítva. Ilyenkor a hagyományok felelevenítése mellett a vidám diákműsorok játszák a főszerepet.” (Perczel)
- „A város életébe való aktív bekapcsolódást kiemelten fontosnak tartjuk. Amellett, hogy a helyi hagyományok ápolását, a városhoz való kötődést erősítő programokon részt veszünk, diákjaink szívesen segítenek minden évben pl. az idősek napja alkalmából megrendezésre kerülő ünnepség lebonyolításában, sütemények sütésében az idősek számára. De részt vettünk az Aztakeservit Értékőr Egyesület szervezésében megrendezett szemétszüreten is.” (Magyar L.)
- A Digitális Közösségi Alkotóműhelyben (DKA) tehetséggondozó szakkör működik. Alkalmazásfejlesztés és 3D nyomtatás okostelefonon tehetséggondozó szakkör néven. A mobileszközök programozása és a 3D nyomtatás az a terület, amelyet az

informatika tantervek változásai még nem tudtak lekövetni, viszont egy tehetséges diák látványosan ki tudja bontakoztatni tehetségét ezeken a rohamosan fejlődő területeken. A foglalkozásokra a tevékenység-központú tanulásszervezés kiscsoportos formái voltak jellemzők, és a tapasztalati, a saját élményű tanulás módszerei, a munkáltatás, problémamegoldás és a szemléltetés. A pármunkának köszönhetően az interperszonális tehetségterület erősödött, a programozással történő problémamegoldás a logikai-matematikai képességeket fejlesztette, a tehetséges fiatalok erős oldalként. A kész munkák egymásnak történő bemutatásával a tanulók prezentációs, kommunikációs képességei fejlődtek leginkább. (Ady)

4.7. Humán erőforrás (pedagóguskultúra és módszertan) fejlesztése

Az oktatás-képzés sikeressége a **tagintézményekben oktatók pedagóguskultúráján és módszertani felkészültségén** múlik, amelyhez segítséget az alább felsorolt lépések adnak.

a) Gyakornoktanárok mellé mentortanárok kijelölése

Intézményeinkben a **fiatal pályakezdeket** örömmel fogadjuk. Mindegyiküket az érintett munkaközösség vezetője „veszi szárnyai alá”, **mentorként pedig egy tapasztalt kollégát jelölünk ki melléjük**. A mentortanárok rendszeresen (általában havonta egyszer) ültek le egy délután a mentorált kollégákkal beszélgetni, szakmai- és pedagógiai módszertani tanácsokat adni, a problémákra megoldást találni. A mentor és gyakornok kapcsolata az építő és segítő szándékon alapul, a találkozások során ellenőrzésre kerülnek az

órávázlatok, a dolgozatok, az elektronikus naplóban meggyőződnek arról, hogy a napló vezetésével nincsenek problémák, és hogy a számonkérések is a megfelelő ütemben zajlanak.

A munkaközösség-vezetők a vezetőség egy tagjával **óralátogatásokon** is részt vesznek minden gyakornoknál. A segítő tanárok munkáját egy ezen a területen tapasztalatokkal és képesítéssel rendelkező kolléga koordinálja és fogta/fogja össze.

A **szakmai támogatás** során az azonos ill. hasonló szakon tanító kollégák megosztják tapasztalataikat és digitális tananyagjaikat.

A szakmai tantárgyakat oktató kezdő tanároknál ez a fajta támogatás különösen fontos, mert a tanított tantárgyhoz gyakran nem kapható tankönyv, az elsajátítandó tananyagot nekik kell összeállítani, és ennek jelentősége csak fokozódik, ha érettségire, és/vagy szakmai vizsgára készítik fel a tanulókat.

Minden gyakornok bármikor fordulhat a tantestület többi tagjához tanácsért, tananyagért, vagy éppen szakmai-módszertani ötletekért.

b) Pedagóguskultúra fejlesztése

A **nevelőtestületi óralátogatások** elsősorban fejlesztő, és nem minősítő célokat fogalmaznak meg a benne résztvevők számára, céljuk az iskolai munka, a tanítás színvonalának emelése.

Félévente a munkaközösség-vezetők és a vezetőség is értékeli az óralátogatások tapasztalatait a nevelőtestületi tagok szakmai felkészültségének növelése érdekében. A pozitív tapasztalatokat, jó ötleteket, módszereket **belső tudásmegosztás** segítségével adják tovább a kollégák.

Az intézményvezetők a POK segítségével **szaktanácsadás** keretében is támogatták a kollégák fejlődését. Az érintett munkatársak sok hasznos tanácsot és ötletet kaptak jövőbeli munkájukhoz.

A **pedagógus minősítő eljárások** során igazolták a kollégák szakmai rátermettségüket.

c) Iskolák közötti szakmai együttműködések

A különböző képzési szintek közti együttműködések során az elsődleges célcsoportot **az általános iskolák** jelentik, amelyek az iskolai szintek közti gördülékeny átmenet kiemelt szereplői.

A **középiskolák közötti szakmai együttműködés** segítése sokrétű feladatot jelent, elsősorban a centrum iskoláira irányul. Ugyanakkor több iskola – több évtizedes hagyományokat őrizve – a hasonló képzési struktúrával rendelkező iskolákkal ápol kapcsolatokat. Az iskolák tanulói gyakran közismereti és szakmai tárgyakkól, valamint sportversenyeken mérik össze tudásukat.

Határtalanul pályázatok keretén belül a centrum intézményei több határon túli iskolával ápolnak kapcsolatot. A programsorozat során a diákok nemcsak a **külhönban élő magyar kisebbségek tagjaival ismerkedhettek meg, hanem a Magyarország történelmi múltjával, valamint a célország történelmi és kulturális értékeivel is.**

A nevelőtestület szakmai-módszertani megújulását, egységes pedagógiai szemlélet kialakítását **tantestületi tréningek, szakmai műhelymunkák, konferenciák, szaktanácsadás,** valamint **belső és külső**

tudásmegosztások és továbbképzések segítségével is támogatja a centrum és a helyi iskolavezetés.

A koronavírus helyzetre tekintettel a 2020. március 16-tól kezdetét vette a **tantermen kívüli digitális munkarend**, amelynek megszervezése és eredményes kialakítása minden intézmény számára jelentős kihívást jelentett.

A HR fejlesztés az alábbi feladatokra fókuszált a **digitális tanrendre való átállás** során:

- **Digitális távoktatási rendszer megismertetése a kollégákkal, felkészítés a rendszerben való szerepvállalásra**
- **Tananyagtartalmak hatékony digitalizálása** (módszertani támogatás)
- **Digitális tanrend szervezése** (irányelvek, folyamatszabályozás, működtetés, időmenedzsment)
- **Pedagógusok szakmai támogatása** (technikai és mentális)

Intézményi jó gyakorlatok bemutatása

A humán erőforrás fejlesztés iskolai alapja a rendszeresen felülvizsgált humán erőforrás terv és az évente összeállított továbbképzési terv. A nevelőtestület és a pedagógus munkakörben foglalkoztatott szakemberek folyamatos szakmai fejlődését a képzéseken, továbbképzéseken való részvétel szolgálja.

A projektben megvalósított akkreditált módszertani pedagógus továbbképzések az alábbi tématerületekre irányultak:

- személyiségfejlesztés, készségfejlesztés,
- tehetségazonosítás, tehetséggondozás,
- digitális oktatási és tanulási környezet kialakítását támogató készségfejlesztések,
- pályaorientáció,
- hatékony konfliktuskezelés
- tanulás-módszertani eljárások,
- egészségfejlesztési eljárások
- mérési kultúra.

A leggyakoribb szakirodalmi értelmezésben az emberi erőforrás menedzselése nem más, mint a szervezet emberi erőforrásainak hasznosítása a szervezeti célok elérése érdekében.

Ehhez kapcsolódóan három lényegi elem:

- Az ember erőforrás, így ezen erőforrással való hatékony gazdálkodás a szervezet számára értéket jelent, gazdaságilag értelmezhető.

- Az intézményvezetés feladata ezen erőforrás hasznosítási feltételeinek megteremtése, azaz aktív gazdálkodási tevékenység.
- Az emberi erőforrás menedzselése a gazdálkodás szerves részeként értelmezhető, és mint ilyen, eredményességének végső fokmérője az intézményi célok eléréséhez történő hozzájárulás mértéke.

A humán erőfejlesztés rész céljai a következőkben foglalhatók össze:

- segíteni a szervezetet a céljai elérésében,
- hatékonyan alkalmazni a munkaerő szaktudását és képességeit,
- jól képzett, munkavállalókat biztosítani a szervezet számára,
- biztosítani az alkalmazottak önmegvalósítását,
- oly módon menedzselni a változásokat, hogy az az egyének, a csoportok, az intézmény számára kölcsönösen előnyös legyen.

A humán erőforrással kapcsolatos szabályozás bizonyult a leginkább „megosztó” tevékenységnek a tagintézmények között. Öt iskola (*Egészségügyi, Magyar L., Perczel, Vályi, Vendéglátó*) gondolkodik úgy, hogy a szakmai programban a helye, háromban (*Ady, Esterházy, I. István*) a közeljövőben kidolgozandó minőségirányítási kézikönyvben képzelik el, kettőben (*Apáczai, Bezerédj*) pedig az SZMSZ-ben látják jó helyen.

Kiemelések a tagintézményi beszámolókból:

- „Gyakornoktanárunk 2018 augusztusában került az intézményünkbe, ahol munkáját, beilleszkedését mentortanár segítette. Folyamatos hospitálással, illetve mentori és szaktanári óralátogatással, óramegbeszéléssel követték a gyakornok munkáját. A szakmai megbeszélések során önreflexiója és a tapasztalt kollégák észrevételei alapján kirajzolódtak a fejleszthető területek (időkeret, munkáltatás szervezése, fegyelem megtartása) – ezek fejlesztésére a gyakornok saját tervet készített és valósított meg.” (Ady)
- „2019. decemberében egy rendkívül aktuális témájú, interaktív tréningen vett részt a tantestületünk. A „Hogyan legyünk elég jó digitális nevelők?” tréning, médiafogyasztási szokások, médiahasználatról, függőségről, digitális világuk elfogadásáról, a digitális technológiákat, eszközöket használó diákok világáról kaptunk színvonalas előadást. (Apáczai)
- „Az iskola vezetés két évente szervez csapatépítő-szervezetfejlesztő tréninget a teljes tantestület bevonásával, amikor is 24 órában az iskolai falait elhagyva egy külső ideális környezetben kerül sor a tréningre meghívott előadókkal. Ezek a tréningeken mindenkor történik önismereti-önfejlesztési, illetve szakmai-módszertani kérdés megvitatása a csapatépítés mellett. A 2019-2020. tanévben október 11-én került sor a szervezetfejlesztésre a Szedresi Lovaspanzióban.” (Bezerédj)
- „A minősítő eljárás részleteinek megismertetésével és a mesterprogram bemutatásán személyes részvétellel támogattuk a mesterpedagógus jelölteket, akik sikerrel vették az akadályt,

és mindhárman mesterpedagógussá váltak. A PED-II. minősítőeljárásoknak köszönhetően a tavalyi tanévben 2 fő PED II. fokozatú kollégával gyarapodott tantestületünk.” (Vályi)

- „Fontosnak tartottuk és tartjuk a továbbképzéseken való részvételt nemcsak az innovatív pedagógiai- módszertani eljárások megismerése érdekében, hanem a horizontális és vertikális tanulás ösztönzése miatt is. A jó pedagógiai módszerek, gyakorlatok megismerésére nagy szükség van a tanulók egyedi fejlődéséhez jobban idomuló tanulási folyamatok kialakításához. A legjelentősebb és leglátványosabb módszertani előrelépés a kollégák IKT felhasználói ismereteiben a 2020. március 16. óta fennálló digitális rendszernek köszönhető. Tagintézményünk a Google Classroom-ot alkalmazza a digitális tananyagtartalmak átadására, az online oktatásra. A pedagógus kollégák kurzusainak elindításához, a kapcsolatteremtéshez a tanulókkal az online tanteremben, a Classroom adta lehetőségek kiaknázásához- feladatok kiosztása és visszakérése, tananyagok csatolása, számonkérés formái- az informatikát oktató kollégák nyújtottak segítséget.” (Vendéglátó)
- „Pedagógiai kultúraváltás, hatékonyság növelés célját szolgáló tantestületi tréninget 2018. november 7-én tartottunk Lelki egészségvédelem – Reziliancia fejlesztés pedagógusoknak címmel, valamint 2019. december 11-én, „Motivációs tréning Mészáros Ferenc labdarúgó edzővel” (Esterházy).
- „A nevelőtestületi óralátogatások a tervezett program alapján történtek, ahol cél a kolléga segítése, óraszervezési módszereinek bővítése volt. A vezetőség több alkalommal is tar-

tott rendkívüli óralátogatást, ahol szóban beszéltek meg az adott kollégával a tanórán történeteket és adtak ötleteket, javaslatokat a hatékonyabb munka érdekében. Az óralátogatások tapasztalatait a tantestületi értekezleteken megbeszéltük, a jó gyakorlatokat megosztottuk egymással.” (I. István)

- „A 2018-2019-es tanévben – több évtizedes hagyományokat örizve – iskolánk részt vett az „ÖTÖK találkozóján”, ami a dél-dunántúli közgazdasági szakközépiskolák közös rendezvénye. Minden évben más-más iskola hívja meg a többieket, a helyszín forgószínpad-szerűen változik. Közismereti és szakmai tárgyakból, valamint sportversenyeken mérik össze tudásukat az öt iskola tanulói. Minden évben kiemelt jelentőségűek a „közgazdasági szakmai” vetélkedők, amit ebben a tanévben is változatos, játékos formában rendeztek meg a pécsiek. Ezeken a találkozókön a minden iskolából meghívott tanárok kötetlen beszélgetés keretében cserélik ki tapasztalataikat adott szakmával, a vizsgákkal, az elérhető tananyagokkal kapcsolatban.” (Perczel)
- „Tannévtáró ebéd, valamint karácsonyi ebéd során volt lehetősége a közösség építésre, valamint színházlátogatáson is részt vettünk. Dunaújvárosi Bartók Kamaraszínházban tartandó a Twist Olivér c. előadás megtekintése, melynek időpontja: 2019.10.18. volt.” (Magyar L.)

4.8. IT - IKT fejlesztés

A munkacsoport célja volt a **digitális eszközhasználat** készségeinek fejlesztése az oktatás résztvevői körében és az iskolai adminisztrációban, a **multimédia eszközrendszerének megteremtése**,

hatékony kihasználása, **időtálló tananyagok, műveltségterületek létrehozása és adaptálása**.

A munkacsoport a projekt során a centrum szintű csoporttag irányításával **elvégezte az intézmény informatikai rendszerének vizsgálatát**, felmérte az eszközöket és azok minőségét (számítógépek, projektorok, digitális táblák, wifi eszközök, Internet, tanulói, tanári hozzáférések). A felmérés eredményét továbbította a projektmenedzsment felé, ezek adták a tervezett beszerzések alapját.

a) Tárgyi feltételrendszer korszerűsítése szoftverfejlesztések bevezetésével

A projektidőszakban számos változás következett be az IT kiszolgáló környezetben:

- **E-Kréta** digitális napló használatának kiépítése,
- **KIR** tanulói és a **KÍRA** pedagógus nyilvántartás és bérszámfejtési rendszerek használata egységes, naprakész lett. A **digitális tanulói ügyintézés** feltételeinek megteremtésével központi egységes nyilvántartásrendszer került kialakításra.
- A **Kréta Poszeidon iktatórendszer modul** és a **Cityops igénybejelentő rendszer** került kiépítésre.
- Minden intézmény megújította az **intézmény információs rendszerét (iskolai honlap, facebook, arculati elemek)**.

Az **E-Kréta digitális napló** használata bevezetésre került a centrum tagintézményeiben, ezáltal az intézményi adatok összehasonlíthatóvá váltak. A kollégák betanításhoz, az E-napló használatához a terület felelősei hatékony segítséget nyújtottak.

Segítették továbbá, hogy a pedagógusok az **IKT tanórák** kivitelezésében kérdés esetén technikai támogatást kapjanak. A projekt vállalása szerint **a projekt zárásig a tanórák legalább 30%-ban IT, IKT eszközzel kell megvalósuljon az oktatás.**

Eredmény megnevezése	Cselekvési tervben állalt	Tényadatok	
A tanórák legalább x %-ában IT, IKT eszköz és / vagy digitális technológia használata	legalább 30%	136 659 óra	47,20%
Szekszárdi SZC Ady Endre Szak-	30	31 783	41,94%
Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma és Kollégi-	30	12 766	39,00%
Szekszárdi SZC Bezerédj István	30	7 660	54,80%
PTE Kelemen Endre Egészségügyi	30	5 880	38,69%
Szekszárdi SZC Esterházy Miklós	30	19 368	42,08%
Szekszárdi SZC I. István Szakkép-	30	11 708	66,12%
Szekszárdi SZC Magyar László	30	2 616	23,50%
Szekszárdi SZC Perczel Mór Szak-	30	18 241	56,84%
Szekszárdi SZC Vályi Péter Szak-	30	12 010	52,80%
Szekszárdi SZC Vendéglátó Szak-	30	14 627	56,27%

A szakmai munka részeként a kollégák az **E-Kréta ESL moduljának megismertetésében** is közreműködtek, munkatársaikat annak használatára ösztönzik. Az ESL modul statisztikailag egy nagyon jól megszerkesztett és részletes adattartalommal rendelkező része

az E-Kréta programnak, **sok hasznos információt ad mind az iskolavezetés, mind az osztályfőnökök számára a tanulók előmeneteléről.**

A terület munkatársai belső tudásmegosztásban tájékoztatókat tartottak a tantestületeknek a **digitális tananyagok, tananyagszerkesztők, számítógéppel segített tanítást ösztönző oktatási módszerek elterjesztésével kapcsolatban, valamint a hatékony információkeresés és szűrés témájában is.**

kony információkeresés és szűrés témájában is.

A projekt során ösztönöztük a kollégákat az **IT alapú belső tudásmegosztásra, tudásbázisok, digitális tananyagok elektronikus hozzáférhetőségének lehetővé tételére.**

Minden **intézmény elvégezte a személyi állományának informatikai szintfelmérését, beazonosította az kevesebb informatikai tudással rendelkező kollégákat.** Számukra egyéni segítségnyújtással biztosítottuk a felzárkózás lehetőségét.

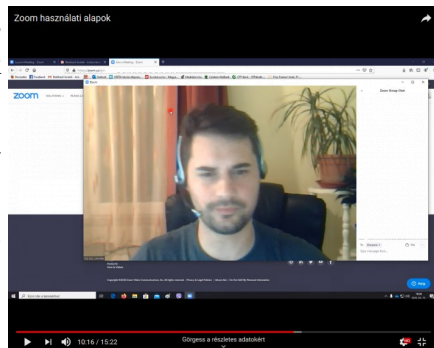
A pályázat ideje alatt **több belső képzést, mentorálást, óralátogatást** szerveztek az intézmények IT eszközhasználattal a digitális oktatás bemutatására.

A terület részeként csatlakoztunk a **digitális témahetekhez.** Az egyéb témaheteken IKT támogatást nyújtottunk.

A munkacsoport tagok a tantermen kívüli digitális munkarendhez a digitális távoktatási rendszer felállításában oroszlánrészt vállaltak.

Kiemelt feladatok, területek:

- A digitális oktatási felületek, alkalmazások használatának bemutatása még fontosabbá vált a digitális munkarendben.
- A kialakított digitális távoktatási rendszer ismertetése a munkaközösség vezetőikkel és a tanárokkal.
- Folyamatos on-line segítségnyújtás keretében az arra rászoruló diákok és kollégák segítése.

b) Kiszolgáló folyamatokat érintő változások

A projekt IKT eszközöket (laptop, projektor, 3D nyomtató stb.) biztosított, a terület felelőse azok működtetését, megismertetését is segítette tagintézményi szinten. Lehetővé vált az iskolai rendezvények és események népszerűsítése, az iskolai élet eseményeiről szóló naprakész információk megosztása az iskola honlapján és facebook oldalán.

A KIR és a KÍRA központi nyilvántartási rendszereket a gazdasági vezető és az adminisztrátorok használják napi szinten, ezzel a tanulói és a pedagógus nyilvántartás és bérszámfejtés egységes,

naprakész lett. A koronavírus miatti veszélyhelyzet kihirdetésével egyidőben minden iskola biztosította a digitális tanulói ügyintézés feltételrendszerét. A munka gördülékeny megvalósításához az adminisztratív dolgozók is új, korszerű asztali számítógépeket és hozzá tartozó monitorokat kaptak. Ezen rendszerek segítségével gyorsult a tanulói ügyintézés.

A Kréta Poszeidon és Cityops programok az intézmény működtetéshez kapcsolódó háttér folyamatok egységesítése érdekében kerültek bevezetésre. A központi rendszerek a centrum és tagintézmények közötti földrajzi távolságok ellenére garanciái a gyors és hatékony ügyintézésnek.

Intézményi jó gyakorlatok bemutatása

IKT az információs és kommunikációs technológiákat jelöli. Ha azt halljuk, hogy IKT, gyakran nem gondolunk másra, mint a számítógépekre és/vagy az interaktív táblákra. Az IKT azonban ennél sokkal tágabb értelemben használatos, és magába foglal minden digitális technológiát. Vagyis, akkor is IKT-t használunk, ha

- telefonnal videót készítünk,
- megosztunk egy jó linket Facebookon,
- robotokkal játszunk, vagy programozzuk őket,
- készítünk Wordben egy társasjátékot, és kinyomtatjuk,
- interaktív táblára írunk.

Természetesen csupán attól, hogy IKT-t használunk, még nem lesz hatékony az, amit csinálunk. A kérdés az és erre nagy hangsúlyt érdemes fektetni az oktatás során, hogy mire és hogyan használjuk

ezeket az eszközöket. Hasonló a helyzet bármi egyéb oktatást támogató eszközzel. Ha az IKT alkalmazásra adjuk a fejünket, fontos mindig azt megkérdezni magunktól, hogy vajon hatékonyabbá válhat-e a munkánk ezáltal.

Az IKT fejlesztés iskolai folyamatainak szabályozását a tagintézmények nagy többsége a szakmai programban tervezi. Csupán két tagintézmény gondolkodik ettől eltérően. Az Adyban az SZMSZ-ben, az Esterházyban pedig a minőségirányítási kézikönyvben fogják rögzíteni a területtel kapcsolatos eljárásokat.

Kiemelések a tagintézményi beszámolókból:

- „Digitális eszközhasználat készségeinek fejlesztése érdekében kollégáink részt vettek a Mobilrobotok az oktatásban és a GEOMATECH @Látható matematika című akkreditált pedagógus továbbképző tanfolyamokon, ismereteiket tudásmegosztás keretében adták át. "A tanulók digitális kompetenciáinak mérésére alkalmas keretrendszer véleményezése és digitális módszerek bemutatása" című konferencián megismert digitális módszerek: Symbaloo, Padlet, Plickers, Kahoot, QR kód, Quizlet, Quiver, Libraries of Life, Aurasma, Mentimeter ismertetésre kerültek a pedagógus kollégák számára. Időközben megvalósult a legorobotika feltételrendszerének kiépítése és a Digitális Közösségi Alkotóműhely. Az iskola informatikai eszközkészlete folyamatosan bővül, korszerű gépparkkal sikerült felszerelni újabb szaktantermeket.” (Ady)
- „A pályázatban vállaltuk, hogy a tanórák legalább 30 %-ban IKT eszközöket használunk. Folyamatosan nyomon követtük

az e-naplóban az IKT órák mennyiségét, az idei évre teljesítettük az elvárásokat. Ebben nagy szerepe volt a március 16. óta fennálló digitális oktatásnak, amely „kényszerítette” a kollégákat arra, hogy digitális órákat tartsanak, még gyakorlatból is! Új programokat és új a digitális anyagok előállítására alkalmas módszereket ismertünk meg és osztottunk meg egymással.

A fenti célok megvalósításához nyertünk 25 db korszerű, nagy kapacitású laptopot, melyet azon pedagógus kollégák között osztottunk szét, akik részt vesznek a projektben, így minden aktív kollégának számára biztosított a korszerű digitális technológia.” (Apáczai)

- „A projektidőszak alatt új, korszerű gépek kerültek beszerzésre, ill. beüzemelésre (számítógépek, monitorok, laptopok, projektorok, tabletek, és 3 okostábla). Az új eszközök segítségével kialakításra került egy fejlesztő terem, amely az elhelyezett új számítógépekkel jó lehetőséget teremt a digitális eszközhasználat készségeinek fejlesztésére is. Néhány informatika terembe új számítógépek, monitorok, néhány tanterembe új projektorok kerültek. Az osztálytermekben egy tanári laptop, ill. a hozzá kapcsolt projektor segítségével minden tanórán lehetőség nyílik digitális tartalmak megjelenítésére.

Egy infóterem gépparkja teljesen megújult, ide került az egyik okostábla, valamint tabletek is itt kaptak helyet. Új routerek felszerelésével a wifi elérés – szükség esetén - az iskola szinte bármely pontján biztosított.” (Bezerédj)

- „A tanítási-tanulási folyamat ütemezéséhez és nyilvántartásához minden iskola számára rendelkezésre áll az e-KRÉTA elektronikus napló modul, amely a papír alapú naplóvezetés teljes körű kiváltását teszi lehetővé. Az e-KRÉTA megalkotása elsősorban az oktatási intézmények vezetőinek, tanárainak igényeit tükrözi. Egyesíti a hagyományos papír alapú és az elektronikus osztálynaplók előnyeit, használatával a papír alapú napló kiváltható. Egyszerű letisztult felhasználói felülete megkönnyíti az adminisztrációs feladatok elvégzését. Az IKT infrastruktúra függvényében bárholnan elérhető a szolgáltatás egy böngészőprogram használatával. Az e-KRÉTA csoport szinten támogatja a haladási naplók vezetését, illetve tanulóként biztosítja az értékelések nyilvántartását. Lehetővé teszi a szaktanári és vezetői feljegyzések, illetve a tanári feladatok adminisztrálását.

A nyilvántartott adatokból elszámolási és statisztikai összesítések kérhetők le. Felhasználói kézikönyv és támogatás elérhető, a rendszer karbantartása és fejlesztése folyamatos.” (Vályi)

- „Iskolánkban egyre természetesebbé válik az IKT eszközök használata. Nem csak az elméleti, hanem a gyakorlati képzésben részt vevő kollégák is egyre gyakrabban alkalmaznak oktatóvideókat, online anyagokat a szemléltetéshez. A pályázat első évében megtartott belső tudásmegosztás nyomán érezhetően megnőtt az intézmény 3 informatika tantermének kihasználtsága. Különösen a nyelvszakos kollégák kéri az órarendkészítőket, hogy csoportonként minél több órát számítógépes teremben tarthassanak.

A pályázat második évében tovább erősödött az érdeklődés az informatikai eszközökkel támogatott oktatás iránt. Több alkalommal szerveztünk ún. IKT fogadóórákat a kollégáknak, amikor a felmerülő kérdéseket megbeszéltük.” (Vendéglátó)

- *Az intézményi IT munkacsoport tájékoztatókat tartott a tanterületnek a digitális tananyagok, tananyagszerkesztők, számítógéppel segített tanítást ösztönző oktatási módszerek elterjesztésével kapcsolatban és a hatékony információkeresés és szűrés témájában. Folyamatosan ösztönözte a kollégákat az IT alapú belső tudásmegosztásra, tudásbázisok, digitális tananyagok elektronikus hozzáférhetőségének lehetővé tételére.” (Esterházy)*

- *„Az iskolai adminisztráció fejlesztésében a következő eredményeket értük el: a KIR és a KIRA nyilvántartási rendszereket a gazdasági vezető és az adminisztrátorok használják napi szinten, ezzel a tanulói és a pedagógus nyilvántartás és bérszámfejtés egységes, naprakész lett. Ezen munka gördülékeny megvalósításához az adminisztratív dolgozók is kaptak új korszerű asztali számítógépeket és hozzá tartozó monitorokat. Ezen rendszerek segítségével gyorsult a tanulói ügyintézés és teljesen elektronikussá tudtuk tenni.” (I. István)*
- *„Március 16-án iskolánkban átálltunk a digitális oktatásra a koronavírus járvány miatt, ennek megvalósítására a Team-s programot használjuk. Ezen program segítségével lehetőségünk van digitális tananyagok továbbítására, a számonkérésre és online órák megtartására. A program használatának elsajátításában egy Teams szakértő volt segítségünkre. A fenti célok megvalósításához nyertünk 40 db korszerű, nagy kapacitású laptopot, melyet a pedagógus kollégák között osztottunk szét, így minden aktív kollégának biztosított a korszerű digitális technológia. Az informatikai oktatás megújítása érdekében a pályázatban nyert 20 db asztali számítógéppel és a hozzátartozó monitorral egy új számítógéptermet rendeztünk be. A pályázat ideje alatt több belső képzést, mentorálást, óralátogatást szerveztünk IT eszközhasználattal a digitális oktatás bemutatására.” (Perczel)*
- *„Intézményünkben a tantermek nagyobb részében megtalálható egy laptop és egy projektor, így amelyik tanórán szükséges a tanár az órán használhatja a saját digitális tananyagát,*

valamint az internetet a tananyag kiegészítéséhez.” (Magyar L.)

4.9. Nevelés-oktatás minőségének javítását szolgáló rendszerszemlélet kialakítása

A centrum intézmények az iskolaelhagyás jelzőrendszerét (ESL Kréta formájában) beépítették az iskolai folyamatokba, az iskolai lemorzsolódás megakadályozása érdekében tett tevékenységeiket pedig szabályozták iskolai alapidokumentumaikban.

Korszerű tanuló-és munkabarát környezet kialakítása érdekében a pályázati felhívásban engedélyezett 40% megoszlásban tárgyi eszközbeszerzés történt, amely keretében az iskolák és kollégiumi egységek felszereltségének, eszközellátottságának javítását, korszerűsítését kiviteleztek a pályázati források felhasználásával.

V. TANAGYAG- ÉS MÓDSZERTANI FEJLESZTÉSEK

Az oktatás-képzés minőségének, hatékonyságának fejlesztésében kiemelt jelentősége van a tananyag- és módszertani fejlesztés területein megvalósítható innovációnak.

Minden tagintézmény esetében elvárás volt, hogy a projektidőszak során, legalább 2 darab tananyag és/vagy módszertani fejlesztést dolgozzon ki, illetve adoptáljon. Mindezt azért, mert a legtöbb iskola ugyan rendelkezik azzal a szellemi kapacitással és eszközrendszerrel, amely szükséges ahhoz, hogy aktív résztvevője legyen a tananyagfejlesztési projekteknek, mégis a tapasztaltok szerint lényeges innováció az utóbbi években nem történt.

A terület működtetésével szeretnénk elérni, hogy az iskolákban induljon be a szakmai munka minőségét szorgalmazó fejlesztések beindításával kapcsolatos együtt gondolkodás. A munka során ösztönözni kívántuk az iskolai környezetet és a tanulókat, hogy a hagyományos oktatástól eltérő tanulásszervezésben, sikeres ismeretátadásban vegyenek részt.

A tananyag- és módszertani fejlesztésekkel azokkal a korszerű és mindennapi oktatási tevékenység során is hasznosítható jó gyakorlatokat kívántuk feltérképezni és megosztani, amelyeket egy iskola működése során eredményesen alkalmazhat a tanítási-tanulási folyamatokban.

A folyamat során keletkezett szakmai anyag az iskolák honlapján elérhetőek a nyilvánosság számára, mint például a fejlesztés leírása, felhasznált segédanyagok, tanulási útmutató stb.

A fejlesztések kiemelt céljai:

- általános műveltség megalapozása
- IKT alkalmazás: informatikai készségek, szakmai ismeretek bővítése
- kommunikáció, interkulturális kompetencia, tantárgy-integráció
- produktivitás: bemutató prezentációk, játékok és videó készítése
- a megszerzett információk rendszerezése és szelektálása, bemutatása a többieknek
- párhuzam a múlt és a jelen közt
- a különböző tantárgyakban megszerzett tudás kombinálása
- hatékony együttműködés, társas és kultúraközi interakciós készségek
- kulturális különbségek áthidalása
- motiváció: alkotási vágy, vállalkozó szellem, szereplés, a korábbi negatív tanulási tapasztalatok ellensúlyozása, önbi-zalom-növelés
- szakmai, gyakorlati és közismereti tudás ötvözése, kapcsolódási pontok megtalálása
- nyelvtanulási kedv felkeltése

VI. PREVENCIÓS, EGÉSZSÉG-MEGŐRZŐ, MENTÁLHIGIÉNÉS, SZEXUÁLIS FELVILÁGOSÍTÓ PROGRAM

Az egészséges életmód igénye mind gyakrabban jelentkezik a társadalmunkban, eközben a fejlődő orvostudomány eredményeinek következtében az átlagosan várható élettartam folyamatosan növekszik. Ennek a látszólagos kettőségnek az az oka, hogy a felgyorsult életvitelünk egyre kevesebb lehetőséget ad a szervezetünk regenerálódásához és az egészségünk megőrzéséhez. Manapság mind gyakrabban hallunk olyan fogalmakat, amelyek korábban nem fordultak elő, ilyen például a civilizációs betegség is.

A civilizációs betegségek kialakulását a modern, rohanó, városi életmód okozza, amely tulajdonképpen egy mozgásszegény, stresszes, szegényes étrendű és káros szokásokkal terhes életvitel. Ezt tetézik még olyan környezeti ártalmak is, mint például a légszennyezettség. Így kénytelenek lettünk megtanulni együtt élni a magas vérnyomással, a cukorbetegséggel, az elhízással, az alvászavarokkal vagy más újkeletű civilizációs betegségekkel, mert ezek ma már szinte minden családban előfordulnak.

A GINOP-6.2.3-17-2017-00038 céljai közé tartozik többek között a diákok (és közvetve családjaik) életminőségének javítása, illetve az egészséges életmód és a hozzá kapcsolódó szemléletformáló tevékenységek terjesztése is.

Ezt a célt az alábbi területek hatékony működtetésével valósítottuk meg a projekt során:

- Prevenációs program működtetése az alábbi elemekkel:
  - ◆ Alkoholfogyasztás megelőzése,
  - ◆ Drogfogyasztás megelőzése,
  - ◆ A dohányzás megelőzése, a dohányzásról való leszokásra ösztönzés;
  - ◆ Viselkedéses addikciók, mint például a számítógép, szerepjáték, közösségi médiák
  - ◆ Biztonságos éjszakai élet / szórakozás
  - ◆ Társas együttélésből adódó konfliktusok, pl.: mobbing, iskolai kiközösítés (internetes) zaklatás
- Egészségmegőrzés megvalósított programelemei:
  - ◆ Az egészséges életmód és táplálkozás népszerűsítése.
  - ◆ A rendszeres testmozgást elősegítő szabadidős programok szervezése.
  - ◆ A stressz kezelő, lelki egészség megőrzésére irányuló egészségfejlesztés mentálhigiéniai ellátás koordinálása.
  - ◆ Szexuális felvilágosítás
  - ◆ Elsősegélynyújtás oktatásban szerepvállalás.
  - ◆ Munka-, tűz- és balesetvédelemi oktatás intézményi rendszerének segítése.
  - ◆ Fenntarthatóság, Ökoszemlélet.

VII. AZ OKTATÁS VILÁGÁBÓL A MUNKA VILÁGÁBA VALÓ HATÉKONY ÉS EREDMÉNYES ÁTLÉPÉS TÁMOGATÁSA

A centrum iskolák az általános műveltség megalapozása mellett igyekeznek a munkaerőpiac igényekhez igazodó szakmai képzést nyújtani, felkészítik a diákokat a továbbtanulásra és az élethosszig tartó tanulásra, a munka világára.

A módszertani fejlesztéshez kapcsolódó fő tevékenységeink:

- Pályaorientációs tevékenységek tervezése
- A gazdálkodó szervezetekkel való hatékonyabb kapcsolattartás, a duális szakképzés erősítése tanulószerveződések és együttműködési megállapodások keretében.
- Pályakorrekció, élethosszig tartó tanulási folyamatban való részvétel
- Tanulóink pályakövetési rendszere

A megvalósított programelemek:

- Az oktatás világából a munka világába való hatékony és eredményes átlépést támogató programok szervezése,
- A munkaerő-piaci kulcskompetenciák fejlesztését segítő tevékenységek tagintézményi szintű koordinálása és szervezése,
- Pályaválasztási tanácsadásban, pályaszocializációban, pályakorrekcióban, a helyi pályaorientációs programok megvalósításában kiemelt feladatvállalás,

- Együttműködési lehetőségek feltérképezése, indítása, erősítése a gazdasággal, a duális szakképzés minőségi fejlesztése érdekében.
- Óvodások, általános iskolások érzékenyítése a pályaorientációs tevékenységek során (kiemelten DKA segítségével).
- Beiskolázási akcióterv keretében a 8. általános iskolások középfokú beiskolázási folyamatának erősítése.
- Karriertanácsadás bevezetése.
- Partnerközpontúság a gazdálkodó szervezetek felé.
- Pályakorrekció a már rendszerben lévő diákok esetében, amennyiben szükséges.
- Élethosszig tartó tanulási folyamatban való részvétel (Második esély programok a kereslet-vezérelt szakmai képzési igényekkel összhangban).
- Életpálya-építés, támogató továbbtanulási rendszer működtetése.
- Tanulói pályakövetési rendszer működtetése.

VIII. A PROJEKT EREDMÉNYEI

8.1. Beruházások

A Szekszárdi Szakképzési Centrum tagintézményei adottságait tekintve számos meghatározó területen, mint például feladatellátás, tanulók és dolgozók száma, földrajzi fekvés, demográfiai háttér adatok **teljesen eltérőek**.

Így érthető módon a **beszerzések többségénél a projektmenedzsment nem tudott általánosítani, meg kellett vizsgálni egyenként a tagintézményi igényeket** annak érdekében, hogy megfelelő támogató tárgyi feltétlenrendszert tudjon megteremteni.

Egy közös pont azonban megmutatkozott minden tagintézmény vonatkozásában, amely **komoly akadályt jelentett** nemcsak a projekt-, hanem összeségében a nevelési-oktatási munka megújítása szempontjából, ez pedig az **elavult és hiányos informatikai feltételrendszer** volt. Az utóbbi évtizedekben **nem történt az IT területen komoly beruházás**, így a rendelkezésre álló eszközök állapota és mennyisége még a 20. századi szintet sem közelítette meg, nemhogy a 21. századot.

A centrum és a projektmenedzsment közös döntése alapján így a **beruházások jelentős része az IT feltételrendszer korszerűsítésére** (laptop, asztali számítógépek, monitorok, projektorok) **irányult**.

Beszerzések	Szolgáltató	Bruttó beszerzési érték
IKT eszközök (laptop, asztali számítógép)	WOSS Kereskedelmi Kft. Delta Systems Kft.	149 303 270 Ft
DKA műhelyhez kapcsolódó oktatóeszközök	VALENTIN-KER BT.	18 545 311 Ft
Bútor	Gárdi és társa Kft.	10 806 332 Ft
Textília	Gárberg Kft.	3 545 930 Ft
Műszaki cikkek	Flat-comp KFT	3 485 786 Ft
Konyhai eszközök	VENDESZ KKT.	155 604 Ft
Sporteszközök	GREEN SPORT Kft.	2 598 420 Ft
Játékok	Tölgyesi Andrea	249 600 Ft
Projektorok	Frame-Consulting Kft.	10 154 920 Ft
Építéshez kapcsolódó	Szolgáltató	Bruttó beszerzési
DKA műhely tervezése az	ZEIT BAU STÚDIÓ	635 000 Ft
DKA műhely kialakítása az	T-WALL	13 924 250 Ft
DKA folyamatba épített	Molnárné	100 000 Ft
DKA műhely átvételhez kapcsolódó műszaki ellenőrzése	Illés József e.V.	50 000 Ft

A beszerzések emellett a **tanórai oktatás, képzés és tanórán kívüli foglalkozások** helyszínéül szolgáló **kiszolgáló közösségi terek, kollégiumok átalakítására**, gyermekbarát, esztétikus és közösségformáló szerepkörére **fókuszáltak**.

A centrum döntése alapján a Digitális Közösségi Alkotóműhely a messze legnagyobb tanulószámot felölölő feladatellátási helyre, a megyeszékhelyen működő az Ady tagintézménybe került.

8.2. Digitális Közösségi Alkotóműhely

a) A digitális alkotópedagógia alapelvei

A Szekszárdi Szakképzési Centrum a GINOP 6.2.3 projektje keretében **Digitális Közösségi Alkotóműhelyt hozott létre az Ady Tagintézményben** a korai pályaorientáció, pályakorrekció, a tehetségazonosítás és tehetséggondozás hatékonyságának növelése, a versenyképes szakmatudás biztosítása, a vállalkozói kompetenciák fejlesztése, valamint az iskolai lemorzsolódás és a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése érdekében.

Az ún. **Makerspace képzés során a bevont Adys oktatók felkészültek** a Digitális Közösségi Alkotóműhely **eredményes működtetésére**, műszaki-technikai feltételendszerének eredményes kiaknázására az intézményi nevelő-oktató folyamatok során.

A Makerspace keretében a fiatalok együtt gondolkodással sajátítanak el szakmai kompetenciákat, **közös, kreatív együttműködéssel alkothatnak, élményalapú szemléletmóddal tapasztalhatják meg a munka világához kapcsolódó kompetenciák fontosságát**, ráadásul mindezt olyan modern munkaformák keretében, mint a projekt alapú oktatás, saját motivációból eredő kísérletezés, csapatmunka, manuális, gyakorlatcentrikus készségfejlesztés, egyedi, gyors prototípezálás, információs és digitális írástudás.

b) A digitális alkotópedagógia szakmai programjai

A modern gépekkel és digitális eszközökkel felszerelt alkotóműhely önmagában még nem feltétlenül képes a fiatalok számára motivációt, érdeklődést adni, alkotásra ösztönözni.

Az alkotóműhelyeket olyan a **digitális alkotópedagógiára épülő programokkal** szükséges megtölteni, amelyek gyerekek és fiatalok számára:

- **motivációt** adnak további alkotáshoz,
- **nem frontálisak**, nem tűnnek kötelezőnek,
- **inspirációt** adnak az önkifejezésre,
- közösséget építenek, **csapatmunkára buzdítanak**,
- a **játékból munkát teremtenek**, az alkotómunka folyamata során olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek ritkán kerül elő az átlagos tanórák során,
- célt adnak és büszkévé tesznek,
- a **problémamegoldó gondolkodást**, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezik a középpontba,
- a **hagyományos és modern megmunkáló eszközöket**, valamint a digitális technológiákat ötvözik a kézzel fogható alkotások készítése érdekében,
- a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségét alakítják ki: elsődlegesen a tanulni tudás, az **alkalmazás**, a **problémamegoldáson alapuló alkotás** készségeit,
- a **cselekedve tanulás** módszerével fejlesztik az alkotó gon-

dolgozást, amely a pályaorientációt, a szakma iránti elkötelezettséget is erősíti,

- a **tehetség gondozást**, az esetleges **továbbtanulást** és a **pályaorientációt** is támogatja,
- **lemorzsolódással érintett gyerekek kiszűrésének és hatékony felzárkóztatásának** a közösségbe történő integrációjának hatékony eszköze.

A DKA üzemeltetéséhez **komplex szakmai program** készült témakörökre, konkrét programjavaslatokra és feladatokra lebontva.

A Digitális Közösségi Alkotóműhelyben az intézményen belüli és az intézményen kívülről érkező tanulók is bővíthetik ismereteiket tanórai és tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök keretében, versenyekre való felkészülés érdekében, valamint a tanulócsoporthoz szervezett foglalkozások során megvalósítható a tehetség gondozás és felzárkóztatás is. A DKA keretében lehetőség adódott ezen túl **oktatási és ismeretterjesztési céllal együttműködések** megvalósítására a helyi vállalkozásokkal, felsőoktatási intézményekkel, valamint egyéb partnerekkel egyaránt.

Az **élménypedagógiai foglalkozások** során az érdeklődők betekintést nyerhetnek a szakképzés, a szakmai és vállalkozói kompetenciák, valamint a munka világába.

A DKA a szakmai programkínálatában **az alábbi területeken kínál tudásmegosztó foglalkozásokat:**

- digitális alkotópedagógia alapelvei,
- 3D tárgytervezés (CAD alapok, Computer Aided Design),
- 3D nyomtatás,

- megmunkálás alapok (lézervágás, gravírozás),
- mikrovezérlők programozása,
- robotprogramozás alapok,
- varrás, hímzés,
- gépi forgácsolás,
- problémamegoldó képesség digitális alkotópedagógiai környezetben.

8.3. Indikátorok és műszaki mutatók

a) Vállalások

Vállalás	Célérték	Célérték elérés időpontja
	A tanulólétszám minimum 5 %-a.	projekt fizikai befejezése
Alapkészség fejlesztése céljából kialakított és működtetett tanulócsoporthoz résztvevő tanulók száma (fő)	Tanulócsoporthoz tevékenységbe bevont tanulók tervezett száma (% , fő):	250 fő (5%)
	Tanulócsoporthoz tervezett száma (db):	100
	Tanulócsoporthoz tevékenységbe bevont tanulók száma a projekt fizikai befejezésekor (fő, %):	400 fő (8%)
	Tanulócsoporthoz száma a projekt fizikai zárásakor (db):	156

Vállalás	Célérték	Célérték elérés időpontja	Záróadatok
A tanulmányi eredmények javulása a tanulócsoporthoz esetében	A cselekvési tervben megadott vállalt érték.	projekt fizikai befejezése	Tanulmányi eredmény indikátor a cselekvési terv pályázati vállalása alapján a 2019/2020. tanév végére (nappali képzésben): 3,40. Tényadat a 2019/2020. tanév végén 3,29.
A középfokú végzettség nélküli tanulói jogviszony megszűnési számának csökkenése az adott évfolyamon belépők számához viszonyítva	A cselekvési tervben vállalt érték.	projekt fizikai befejezése	Centrum vállalás: 9,76% Tényadat a 2019/2020. tanév végén 7,47%.
Akkreditált módszertani pedagógus továbbképzésen résztvevő pedagógusok száma	A fejlesztésben részt vevő intézmények pedagógusai legalább 20%-ának részt kell vennie pedagógus továbbképzésen.	projekt fizikai befejezése	Képzésen részt vevők száma: 90 fő, ebből 69 fő nő (Kalkuláció: 2016. évi pedagóguslétszám: 428 fő x 0,2 = 86 fő)
Akkreditált módszertani pedagógus továbbképzést sikeresen elvégző pedagógusok száma	Akkreditált módszertani pedagógus továbbképzésen résztvevő szakemberek legalább 90%-a.	projekt fizikai befejezése	Képzést sikeresen elvégző pedagógusok száma: 90 fő, ebből 69 fő nő (Kalkuláció 86 fő x 0,9 = 77 fő)

b) Monitoring mutatók

Monitoring mutató megnevezése	Bázisérték dátuma	Bázisérték	Cél dátuma	Cél változás	Cél összváltozás	Cél kumulált
A kompetencia-alapú képzésekben bevezetett új tananyagok, módszertanok száma	2018.01.01.	0	2020.06.30.	18	18	18
A kompetencia-alapú képzésekhez kidolgozott új tananyagok, módszertanok száma	2018.01.01.	0	2020.06.30.	18	18	18
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - férfi	2018.01.01.	0	2020.06.30.	46	46	46
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - nő	2018.01.01.	0	2020.06.30.	64	64	64
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma (Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - nő + férfi)	2018.01.01.	0	2020.06.30.	110	110	110
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma - férfi	2018.01.01.	0	2020.06.30.	47	47	47
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma - nő	2018.01.01.	0	2020.06.30.	66	66	66
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma (nő + férfi)	2018.01.01.	0	2020.06.30.	113	113	113

c) Mérföldkövek teljesítése

Mérföldkő	Mérföldkő elérésének tervezett dátuma	Mérföldkő megnevezése	Felhasználni tervezett támogatás összege	A megvalósított eredmény leírása
1	2018.06.02	Helyzetértékelési dokumentum, Cselekvési	46 617 796 Ft	Az első mérföldkő outputja a helyzetértékelési dokumentum, cselekvési terv
2	2018.10.31	Tanulócsoportok létrehozása, tevékenységük	280 532 922 Ft	Tanulócsoportok létrehozását, létszámát és tevékenységüket alátámasztó dokumentum.
3	2020.06.30	Pedagógus továbbképzés	168 029 672 Ft	Igazoltan teljesített továbbképzések cent-
4	2020.07.30	Cselekvési terv értékelése és felül-	54 819 610 Ft	Felülvizsgált cselekvési terv a megvalósítás szöveges értékelésével
1 001	2018.12.31	Egyedi szakmai beszámolóhoz tartozó mér-	-	Adatszolgáltatás az indikátorokhoz kapcsolódóan
1 002	2019.12.31	Egyedi szakmai beszámolóhoz tartozó mér-	-	Adatszolgáltatás az indikátorokhoz kapcsolódóan

d) Műszaki-szakmai eredmények teljesülése a projekt keretében

Eredmény megnevezése	Cselekvési tervben vállalt tervadatok	Tényadatok
A középfokú végzettség nélküli tanulói jogviszony megszűnési számának csökkenése az adott évfolyamon belépők számához viszonyítva	9,76%	7,47%
Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma	9,90	6,52
Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma és Kollégiuma	8,65	3,19
Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája	7,85	1,40
PTE Kelemen Endre Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola	8,00	12,04
Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma	10,00	5,10
Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája	9,99	14,95
Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája	9,50	1,54
Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	9,80	7,80
Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma	14,00	9,45
Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája	9,90	17,49

Eredmény megnevezése	Cselekvési tervben vállalt tervek adatok	Tényadatok
A tanulmányi eredmények javulása a tanulócsoporthoz esetében	3,40	3,29
Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma	3,20	3,09
Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma és Kollégiuma	3,25	3,07
Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája	3,28	3,53
PTE Kelemen Endre Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola	3,80	2,86
Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma	3,41	3,37
Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája	3,27	3,56
Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája	3,60	3,61
Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	3,60	3,24
Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma	3,29	3,13
Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája	3,18	3,44

Eredmény megnevezése	Cselekvési tervben vállalt tervek adatok	Tényadatok
Alapkészség fejlesztése céljából kialakított és működtetett tanulócsoporthoz résztvevő tanulók száma (fő)	250 fő	400 fő
Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma	45	75
Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma és Kollégiuma	25	42
Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája	25	37
PTE Kelemen Endre Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola	15	15
Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma	20	33
Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája	20	30
Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája	20	28
Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	25	55
Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma	30	45
Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája	25	40

Eredmény megnevezése	Cselekvési terv vállalása	A pályázatba bevont tanulóik száma	Évfolyam követelményeit teljesítette	A tanév követelményeit sikeresen teljesítették aránya
A pályázati programba bevont tanulók sikeresen teljesítik a tanév követelményeit	A bevont tanulók 80%-a	Összesen: 400 fő	Összesen: 369 fő	Összesen: 95%
Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma		75	63	84,00
Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma és Kollégiuma		42	39	92,86
Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája		37	37	100,00
PTE Kelemen Endre Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola		15	15	100,00
Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma		33	33	100,00
Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája		30	30	100,00
Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája		28	26	92,86
Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma		55	52	94,50
Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma		45	36	87,80
Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája	40	38	95,00	

e) Megvalósult képzések

A pedagógus és oktató munkakörben foglalkoztatott szakemberek folyamatos szakmai fejlődését olyan továbbképzéseken való részvételi lehetőségek segítették, amelyek a **kollégák szemléletváltását, szakmai fejlődését kívánták ösztönözni.**

A pedagógus továbbképzések tartalmukat tekintve **a tanulói lemorzsolódás mérséklését szolgáló tanulói alapkészségek és képességek fejlesztésének módszertanára, továbbá a pályaorientációs célú tevékenységek biztosítására felkészítő tartalmakra fókuszáltak.**

A képzések a Kaposvári Pedagógiai Oktatási Központ, valamint több képzőintézmény segítségével (Alkotó Magyarország Nonprofit Kft., Edutus Főiskola, Qualitas T&G Tanácsadó és Szolgáltató Kft.) bevonásával valósultak meg.

Eredmény megnevezése	Cselekvési tervben vállalt tervadatok	Tényadatok				
		Rész vett		Tanúsítványt szerzett		
A pályázati programba bevont kollégák sikeresen teljesítik a tanfolyam követelményeit, ezt alátámasztva a képesítést, részvételt igazoló tanúsítvánnyal.	90%	Összesen (fő)	Ebből nő (fő)	Összesen (fő)	Ebből nő (fő)	
		Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma	39	24	38	23
		Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma és Kollégiuma	25	18	25	18
		Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája	19	15	19	15
		PTE Kelemen Endre Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola	6	5	6	5
		Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma	24	14	24	14
		Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája	15	2	15	2
		Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája	12	8	12	8
		Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	17	15	17	15
		Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma	24	22	24	22
		Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája	22	12	21	11
		Összesen:	203	135	200	133

Képzés megnevezése		Részvevők száma (fő)	Ebből nő	Tanúsítványt szerzők száma (fő)	Ebből nő
1	Mobilrobotok az oktatásban c. 30 órás akkreditált pedagógus továbbképzés	4	2	4	2
2	GEOMATECH@Látható matematika c. 60 órás akkreditált pedagógus továbbképzés	2	2	1	1
3	Kortárs mediáció c. 5 órás pedagógus továbbképzés a kaposvári POK szervezésében	18	15	18	15
4	G8-program: Hidak az óvodától a középiskoláig A beiskolázás és az átmenetek segítése Gardner intelligencia-elmélete alapján c. 5 órás pedagógus továbbképzés a kaposvári POK szervezésében	16	12	16	12
5	Pedagógusok közösséggé formálása - Az alkalmazottak lelki állóképességének megőrzése c. 5 órás pedagógus továbbképzés a kaposvári POK szervezésében	17	13	17	13
6	Tehetséggondozás gazdagító programokkal c. akkreditált pedagógus továbbképzés	15	11	15	11
7	Konfliktuskezelés, mediáció a köznevelés világában c. akkreditált pedagógus továbbképzés	15	12	15	12
8	Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése c. akkreditált pedagógus továbbképzés	15	7	15	7
9	Tanulói tevékenységek támogatása interaktív IKT eszközökkel c. akkreditált pedagógus továbbképzés	15	10	15	10
10	Pályorientáció, életpályatervezés módszertana pedagógusoknak c. akkreditált pedagógus továbbképzés	15	9	15	9

Képzés megnevezése		Részvevők száma (fő)	Ebből nő	Tanúsítványt szerzők száma (fő)	Ebből nő
11	A pedagógusok feladatai és lehetőségei a drogprevencióban: kompetenciák és kompetenciahatárok c. akkreditált pedagógus továbbképzés	12	10	12	10
12	A prevenció és a konfliktuskezelés lehetőségei az iskolákban c. akkreditált pedagógus továbbképzés	12	8	12	8
13	Mérési eredményekre épülő pedagógiai fejlesztések módszertana az általános és középiskolákban c. akkreditált pedagógus továbbképzés	15	10	15	10
14	Eötvös József program kiemelt projekt keretében kidolgozásra került akkreditált módszertani pedagógus továbbképzés - Esélyteremtő intézményfejlesztési program és eszköztrendszer c. akkreditált továbbképzés	15	9	13	8
15	Életvezetési és 21. századi munkavállalói kompetenciák fejlesztésének korszerű módszertana c. akkreditált továbbképzés	15	5	15	5
16	Bevezetés az alkotópédagógiai módszertanba, alkotó eszközök a gyakorlati oktatásban, makerspace környezetben (DKA továbbképzés)	2	0	2	0
Összesen:		203	135	200	133

IX. A PROJEKT SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI LEBONYOLÍTÁSA

9.1. A projekt szakmai lebonyolítása

A projekt szakmai megvalósítása során **több olyan esemény adódott, amelynek megoldása komoly szakmai kihívást jelentett** a centrum és projektmenedzsment tagok számára.

Az eltelt időben számos olyan **személyi változás** volt (projektmenedzser, szakmai vezető, főigazgató, szakmai megvalósítók változása stb.) ami a projektfeladatok és felelőségek átstrukturálásával, újabb és újabb körös felelősdelegálással, „betanításokkal” járt.

A 2018. március 1-től felállt projektmenedzsmentnek a korábban beadott **projektvállalások és költségvetés teljes felülvizsgálatát kellett kiviteleznie**, mivel a helyzetfelmérés és cselekvési terv elkészítése során világossá vált, hogy a beadott projektelemek és költségvetés nem koherensek a tagintézményi adottságokkal és szükséges fejlesztésekkel. Ennek kivitelezésében a GINOP 6.2.2. és az Irányító Hatóság is komoly szakmai támogatást nyújtott, így a projekt szakmai megvalósításának útjában álló akadályok elhárultak, a szakmai és pénzügyi oldal is rendezésre került.

A 2018 / 2019. tanév végén a **jogszabályi változások következtében** a Szekszárdi Szakképzési Centrum kötelékéből **kivált az akkori Egészségügyi tagintézmény**, és a következő tanévet már a Pécsi Tudományegyetem égisze alatt kezdte meg. A körülmények

változásából adódóan, csak hosszas tárgyalások után sikerült a feleknek megállapodni a további együttműködésről. Ennek eredménye a 2020. május 18-án megkötött és aláírt konzorciumi megállapodás.

2020. március 16-ai nappal a **koronavírus miatt kialakult veszélyhelyzetre** tekintettel, a GINOP 6.2.3 pályázat életében újabb időszak következtek be. Az egyes programelemek digitális oktatási környezetbe való áttelepítése komoly többletmunkát jelentett a tervezett zárás előtt. Szerencsénkre a megvalósult informatikai beruházás meghozta gyümölcsét, meglepő módon szinte 1-2 hét alatt a projekt a Microsoft Teams és Google Classroom program segítségével „digitális” lábakra állt.

A kései konzorciumi megállapodásból, valamint a koronavírus miatti rendkívüli helyzetből adódóan a centrum és projektmenedzsment is reálisnak ítélte a projekt 3 hónappal történő meghosszabbítását, így a megvalósítási időszak 2020. szeptember 30-ra tolódott ki.

9.2 A projekt pénzügyi lebonyolítása

A GINOP-6.2.3-17 pályázati felhívást a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében a **Nemzetgazdasági Minisztérium Gazdaságfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság** (a továbbiakban: GFP IH) **hirdette meg** az 1006/2016 (I.18.) Korm. határozatban szereplő éves fejlesztési keret alapján. A projektet az **Európai Szociális Alap** társfinanszírozza.

A projekt szakmai tevékenység-hálójának működtetéséhez **komplex pénzügyi folyamatrendszer** felállítására volt szükség. A pénzügyi vezető a személyi és dologi kiadások területeire bontva kérte a pénzügyi, számviteli feladatok kivitelezését.

A pályázati felhívás részletezi a projekt elszámolható és nem elszámolható költségeit. A megvalósítás során **az alábbi megosz-lásban támogattuk a szakmai tevékenységeket** a projekt forrásaiból:

a) Projekt előkészítés költségei

aa) Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége	2 000 000 Ft
ab) Közbeszerzés költsége	1 905 000 Ft

b) Projektmenedzsment költségei

ba) Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása	30 261 240 Ft
bb) Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	-

c) Projekt szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak költségei

ca) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás	224 284 256 Ft
cb) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	3 500 000 Ft

d) Általános (rezsi) költség a projektmenedzsment és a projekt szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak vonatkozásában

da) Egyéb általános (rezsi) költség a projekthez kapcsolódó arányban	5 500 000 Ft
--	--------------

e) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei

ea) Képzéshez kapcsolódó költségek	7 276 430
eb) Egyéb szakértői szolgáltatás költségei	43 030 000 Ft
ec) Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	-
ed) Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	451 740 Ft
ee) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj	-

f) Projekt szakmai megvalósításához kapcsolódó egyéb költségek

fa) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség	2 100 000 Ft
---	--------------

g) Célcsoport támogatásának költségei

ga) Célcsoport képzési költsége	-
gb) Célcsoport útiköltsége	13 750 000 Ft

h) Beruházáshoz kapcsolódó költségek

ha) Eszközbeszerzés költségei:	197 186 468 Ft
hb) Immateriális javak beszerzésének költsége	-
hc) Építéshez kapcsolódó költségek	14 609 251 Ft

i) Általános tartalék képzése

Tartalék	4 121 615 Ft
----------	--------------

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a felhívásban előírt korlátozásokat kellett fi-

Költségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható költségre vetítve (%)
Projekt előkészítés, tervezés (kivéve közbeszerzési eljárások lefolytatásának költsége)	8,5 %
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	
Projektmenedzsment	
Beruházáshoz kapcsolódó költségek	40%
Beruházáshoz kapcsolódó költségeken belül építés	20%
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás	0,5 %
Általános költségek (rezsi)	1%
Tartalék	10%

X. A PROJEKT FENNTARTHATÓSÁGA

A projekt fenntartási kötelezettsége előírja, hogy a támogatást igénylő a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

A Szekszárdi Szakképzési Centrum, mint támogatást igénylő vállalta:

- a projekt keretében létrehozott szakmai dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítását a szakképzési centrum és a fejlesztéssel érintett intézmények honlapjának tematikus oldalán;
- a projekt keretében megvalósított infrastrukturális és ingatlan beruházás, valamint a beszerzett tárgyi eszközök fenntartását, átadott eszközök esetében a fenntartás ellenőrzését.

- a Cselekvési Terv legalább kétévenként történő felülvizsgálatát.

A projekttevékenységek tervezésekor a centrum és projektmenedzsment alapvető elvárásként fogalmazta meg az alábbi alapelveket:

- A projektforrások döntő többségét a közvetlen célcsoport igényeire kell fordítani, hasznosulásuk célorientált és számszakilag kimutatható legyen.
- A szakmai és intézményfejlesztési tevékenységek kialakításánál olyan komplex fejlesztéseket, eljárásokat, módszereket és tevékenységeket kell kidolgozni, amelyek:
  - ♦ igazodnak a már meglévő iskolai gyakorlathoz, így ezek beépülnek a szervezet rendszerű működtetésébe,
  - ♦ a projekt fizikai zárását követően is viszonylag kevés ráfordítással eredményesen alkalmazhatóak, fenntarthatóak.

A projektmenedzsment a tagintézmények segítségével a projektzárást követően a szakmai programban és éves munkatervekben lefektetett szabályozásban biztosítja stratégiai és operatív szinten is a szakmai tevékenységek fenntartását és továbbfejlesztését.

XI. A PROJEKT RÉSZTVEVŐI

Szekszárdi Szakképzési Centrum

7100 Szekszárd, Széchenyi utca 2 -14.

Kancellár: Dömötör Csaba Attila

Főigazgató: Csapó Gábor Tibor

GINOP 6.2.3 Projektmenedzsment

Projektmenedzser: Ziegler Teréz

Pénzügyi vezető: Éles Márta

Szakmai vezetők: Juhász Gábor, Péter Zsuzsanna

Projektasszisztens: Dr. Szekeres Beáta

Szaktanácsadó: Kurdi László

Centrum munkatársak

Nótás Diána pénzügyi munkatárs

Tóth Tímea pénzügyi munkatárs

Vida Enikő irodai adminisztratív munkatárs

Projektmonitoring

Buncsák Gábor

Turjánszky Anita

Konzorciumi Partner

Pécsi Tudományegyetem | University of Pécs

Kelemen Endre Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

Szekszárdi SZC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma

7100 Szekszárd, Széchenyi utca 2 -14.

Tagintézmény-vezető: Juhász Gábor

Szekszárdi SZC Apáczai Csere János Szakgimnáziuma Szakközépiskolája és Kollégiuma

7200 Dombóvár, Arany János tér 21.

Tagintézmény-vezető: Gaál János

Projektkoordinátor: Takácsné Kovács Beáta

Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája

7100 Szekszárd, Szent László u. 8-12.

Tagintézmény-vezető: Szabóné Kis Erzsébet

Projektkoordinátor: Balogh Attila

Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakképző Iskolája és Kollégiuma

7200 Dombóvár, Pannónia út 21.

Tagintézmény-vezető és projektkoordinátor: Bükösdi Olga

Szekszárdi SZC I. István Szakképző Iskolája

7030 Paks, Iskola u. 7.

Tagintézmény-vezető és projektkoordinátor: Sárosdi Bernadett

Szekszárdi SZC Magyar László Szakképző Iskolája

7020 Dunaföldvár, Templom u. 9.

Tagintézmény-vezető és projektkoordinátor: Némethné Márton Renáta

Szekszárdi SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma

7150 Bonyhád, Széchenyi tér 18.

Tagintézmény-vezető: Ziegler Teréz

Projektkoordinátor: Dorn Anikó

Szekszárdi SZC Vályi Péter Szakképző Iskolája és Kollégiuma

7090 Tamási, Deák F. u. 6-8.

Tagintézmény-vezető és projektkoordinátor: Furján Katalin Anett

Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája

7100 Szekszárd, Szent István tér 15-17.

Tagintézmény-vezető: Nagy Imre

Projektkoordinátor: Harsányiné Erményi Zita

ZÁRSZÓ

A zárótanulmány keretei nem elegendőek arra, hogy teljeskörűen bemutatásra kerüljön az az intenzív munka, hozzá adott érték, amely a projekt több, mint kétéves időtartama alatt a menedzsment és a tagintézmények példaértékű együttműködésével valósult meg. Ezen keretek között nincs lehetőség felsorolni a közös munka összes eredményét, hasznos hozadékait, így a **teljesség igénye nélkül csak a legfontosabb elemeket, eredményeket, adoptálható jó gyakorlatokat jeleníti meg.**

A projekt egyik legfontosabb eredménye azonban talán mégis az, hogy a **pedagógus társadalomban szemléletváltás indulhatott útjára.** Olyan változás, amely az elkövetkező évek kihívásait kicsit előbbre hozva megkönnyíti az átmenetet egy más látásmódú, más beállítottságú nevelés - oktatás irányába. A pedagógiai folyamatokban résztvevők felismerhették, megtapasztalhatták, hogy az Y és Z generáció diákjainak oktatására a már ismert és jól bejáratott támogató rendszerek és pedagógiai módszerek nem hatékonyak, ilyen formában nem elegendőek, nem minden esetben alkalmazhatóak. A projekt szempontjából kiemelt jelentőségű, hogy a közreműködő munkatársak munkájuk segítésére olyan műszaki paraméterekkel rendelkező laptopokat kaptak, amellyel a digitális oktatásba való bekapcsolódás feltételei adottak.

Az iskolavezetésnek is szembesülnie kellett azzal, hogy a nevelés-oktatási rendszerünk bemeneti tényezőiből, környezeti adottságai-ból kiindulva a kiszolgáló környezetünket folyamatosan változtatnunk, újítanunk kell annak érdekében, hogy a kimeneti eredmények oldalon is igazolható eredményeket tudjunk felmutatni.

Hosszabb távon azon programelemek - mint a **gyermekközpontú pedagógiai-módszertani fejlődés, valamint innováció iránti nyitottság** - komoly potenciált jelenthetnek a középfokú beiskolázásban, és hozzájárulhatnak a szakképzésben tanulók létszámának növekedéséhez.

A **projekt** ugyan befejeződött, de **eredményei** – a kidolgozott tananyagfejlesztések, mérőlapok, fejlesztési tervek, komplex programok tapasztalatai - **igazán most épülhetnek be a mindennapi iskolai gyakorlatba**. A szakmai munka során bebizonyosodott, hogy **az egyéni törődés, mentorálás, a szakmai együttműködések, valamint a rendszerszemlélet, folyamatirányítás megvalósítása** garanciái lehetnek a lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók eredményes felzárkóztatásának.

Reméljük, hogy a projekt során létrehozott és megvalósított programelemek, módszertani technikák, tudásmegosztások, tananyagfejlesztések jó gyakorlatként, követendő mintaként szolgálhat mások számára is, és tapasztalatait, eredményeit széles körben hasznosítani tudják, esetlegesen újabb fejlesztések táptalaját jelenthetik.

Ehhez kívánunk minden közreműködőnek további sok sikert!